

# KENNEDŽIO SEKRETORIUS VAŽIUOS Į MASKVĄ

## GEGUŽĖS 1-JI MASKVOJE, VATIKANE IR LAISVOSIOS DARBININKIJOS CENTRUOSE

Venecueloje kilo riaušės, automobilių deginimas

Gegužės pirmoji diena, darbininkų solidarumo šventė, Kremiaus valdytojų naudojama savo galybes demonstravimui. Bet Chruščevio laikas vis mažiau žvaginama kardais, vis mažiau rodomi ginklai. Švenčiant šių metų gegužės pirmąją, karo ministras maršalas Malinovsky tačiau pasakė "tradicinę" kalbą prieš kapitalistų šalis. Daugiausia jam užkliuvo Amerika. Jis žinąs, kad Amerika ruošiasi preventyviniam, puolimo karui, bet karą baigiantį Sovietų Sąjungą su pergale.

Darbininkų šventė savotišku būdu buvo atšvęsta ir Vatikane. Popiežius Pijus XII tą dieną pavadino darbininkų globėjo šv. Juozapo diena. Jonas XXIII pasakė susirinkusiai 20,000 miniai šv. Petro Bazilikos aikštėje pamokslą, išskeldamas beprasmiškumą tų žmonių, kurie gyvena be darbo.

### Pasiryžimo deklaracija Vakarų Berlyne

Vakarų Berlyne buvo susirinkę 700,000 žmonių, susirūpinusių savo laisvės išlaikymu, išklausti burmistro Brandto, JAV generolo Clay ir Vokietijos prezidento Lübke kalbų, turėjusių tikslą sutvirtinti berlyniečių pasiryžimą išlaikyti savo miestą nepriklausomą nuo komunistų žabangų.

Prie mūro sienos privažiavo 30 komunistų motorvežimų su 42 garsiakalbiais trukdyti laisviesiems berlyniečiams švęsti darbo žmonių solidarumo šventę. Stiprių sargybų dėka buvo išvengta didesnių nesupratimų.

### Laukinės riaušės Venecueloje

Komunistai, fidelistai buvo iš anksto pasirodę išardyti šventės minėjimą Venecuelos sostinėje. Jie padeginėję gatvėse automobilius ir išprovokavo masines muštynes su antikomunistais darbininkais, remiančiais prezidento Bentacourt valdžią. Keliasdešimt žmonių buvo sunaikinti sužeista, jų tarpe penki policininkai.

### Japonai demonstravo prieš JAV

Tokijū gatvinis elementas stengėsi gegužės šventę išnaudoti demonstracijoms prieš Ameriką. 200,000 darbininkų, susirinkusių Meiji parke, laikėsi palyginti ramiai, kol pasirodė gerai organizuoti "zengakurai", šovinistiniai studentai. Jie reikavo, kad Amerika sustabdytų atominis bandymus. Policija kovojo lazdomis, 50 triukšmadarių sužeidė.

Kuboj, kitas "didelis liaudies vadas", Fidel Castro suvarė 100,000 darbininkų ir kaimiečių demonstracijoms prieš Ameriką įsakė policijai neleisti išsiskirstyti žmonėms, kol jis nebus baigęs su savo draugais maratoninių kalbų apie "imperialistus".

### Grįžo iš komunistų nelaisvės

SAIGONAS, Pietų Vietnamas. — Du Amerkos puskarininkiai, Pietų Vietnamo armijos instruktoriai, kurie balandžio 8 dieną pateko į komunistų partizanų nelaisvę, grįžo į savo bazę Da Nang. Neskelbiama, ar juos išvadavo vietiniai vietnamiečiai, ar paleido patys komunistai. Jie yra: Francis Quinn iš Niagara Falls, N. Y., ir George Groom, iš St. Joseph, Mo. Kiti du jų draugai buvo komunistų nušauti, paėmus juos į nelaisvę sužeistais.

## IS VISO PASAULIO

### SSSR, JAV remia Indoneziją

JAKARTA, Indonezija — Prezidentas Sukarno siunčia į Maskvą užsienio ir karo ministrus susitarti dėl skubaus ginklų pristatymo planuojamui karui su Olandija dėl Naujosios Gvinėjos kolonijos. Sovietai remia Indoneziją ginklais, Amerika — diplomatiškai. Kiek anksčiau Sukarno tai patvirtino, pareikšdamas, kad JAV nesipriešina N. Gvinėjos prijungimui prie Indonezijos. (Olandija yra pažadėjusi N. Gvinėjai apsisprendimo teisę ir nepriklausomybę, jei gyventojai jos norėtų).

### Sovietai sušaudys prievartautoją

MASKVA. — 23 metų darbininkas Nikolai Chabrov nuteistas sušaudyti už moters išprievartavimą. Nuo praeito vasario mėnesio Sovietai įvedė mirties bausmę ir už šį nusikaltimą. Mirtin baudžiama už spekuliaciją, išekvojimus, jau nekalbant už politinę veiklą (antikomunizmą).

### Picasso gavo Lenino premiją

MASKVA. — Dailininkas iš Ispanijos, gyvenęs Paryžiuje, Pablo Picasso gavo iš Chruščevio Lenino vardo taikos premiją. Premijos skirstomos už pasitarinavimą komunistų propagandai. Kitos 4 premijos paskirtos Ganos prezidentu Nkrumah, Čilės profesorei Olga Pobletei, Pakistano komunistų poetui Faiz Ahmad Faiz ir Vengrijos komunistui Istvan Dobi.

## Baltieji išsiuntė 20 negrų į šiaurę

### Nupirko biletus į Los Angeles

NEW ORLEANS. — Baltųjų piliečių taryba pirmadienį pakrovė į traukinį 20 negrų, nupirko jiems biletus į vieną garlį, davė po \$5 kelionpinigių, aprūpino negrų globos organizacijų ir valdžios šalpos įstaigų adresais ir paleido juos į Los Angeles.

Peolo Denham šeima sudarė didžiąją dalį "laisvės keliautojų šiaurės kryptim", 12 žmonių. Praeitais metais iš šiaurinių valstybių buvo organizuojami vadinami "laisvės keliautojai į pietus", kelti revoliuciją prieš segregacinę tvarką pietinėse valstybėse.

Baltieji rasistai New Orleans mieste renka pinigų gabenti savanorius negrus į šiaurines valstias, iš kur girdimi protestai ir griežti pasmerkimai. New Yorkas, Detroitas, Washingtonas, Chicago ir Los Angeles yra svarbieji miestai, kur baltieji galvoja siųsti negrus.



Einąs Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus pareigas Thant priima kaip svečią kosmonautą German Titovą (kairėje) ir jo žmoną Tamarą J. T. Büstine.

## AMERIKA PERMAŽ REIKALAUJA UŽ SAVO PARAMĄ UŽSIENIO KRAŠTAMS

Patyręs korespondentas pageidauja griežtesnės politikos santykiuose su draugais ir priešais

CHICAGO. — George Weller, Chicago Daily News korespondentas, grįžęs po penkių metų iš užsienio (Romos), kritikuoja savo vyriausybę, kad ji permaž reikalauja iš užsienio valstybių už teikiama visokeriopą paramą. Amerikos politika per dažnai apibūdinama, kaip nedrąsi, nereali, palinkusi pakeisti veiksmus žodžiais, kurių vienų politikoj nepakanka.

Korespondentas norėtų, kad Amerikos užsienio politiką ateity būtų galima apibūdinti prez. Kennedžio keturiais žodžiais: "Kas mums iš to?" Tokiais žodžiais prezidentas atsakė į klausimą, ar Amerikai nereikėtų pripažinti komunistinės Kinijos? Amerikiečiai, šiaip garsūs pirkliai pasaulyje, dažnai apsigauva užsienio politikos mainuose. Jiems trūksta nuovokos, ką ir kiek reikalauti už politinę prekę.

### Ką gavo už Berlyno sieną?

Mūro sienos išvedimas per Berlyno miestą buvo aiškus Sovietų laimėjimas, bet Amerika už leidimą praversti sieną nieko negavo, sako pirkliaiškai kalbąs užsienio politikos korespondentas. Jis stebisi Amerikos teikiama didele parama Jungtinei Arabų Respublikai (Egiptui), ir vis dar laukia, ką už tai gaus Amerika iš Nasserio.

George Weller mano, kad Amerika, prezidentaujant Kennedžiui, kiek geriau tvarkosi užsienio politikoj, negu Eisenhowerio laikais. Bet ekonominė parama užsieniui vis dar yra rezultatas klaidingos žemės ūkio politikos name. Susikrauna milijonų amerikiečių žemės ūkio derliaus atsargų, kurių nėra kur dėti. Šimtai milijonų dolerių išeina už jų laikymą sandėliuose. Norint šį perteklių sumažinti, Amerika naudoja savo užsienio politikai, ekonominei paramai.

Suglausdamas įspūdžius iš užsienio šalių, kuriose jis pastaraisiais metais lankėsi, George Weller pradeda nuo Lietuvos. Jis sako, kad lietuviai vis dar turi išlaikę tvirtą tautinį charakterį ir susipratimą. Katalikybė esanti tvirtesnė negu kurioje kitoje vietoje už Geležinės uždangos, išskyrus Lenkiją, bet miestuose ji esanti griežtai varžoma.

## Angliakasių streikas - galvosūkis Frankui

Ispanijos diktatūra nebegali užgniaužti darbininkų sąjūdžio

MADRIDAS. — Apie 15,000 angliakasių Austrijoj, šiaurės Ispanijoj, išėjo į streiką prieš 2 savaites, kas diktatūrinėje sistemoje lyginama su priešvalstybine veikla. Cenzūruojama spauda visų faktų nepadauda, tad norima tikėti neoficialiems šaltiniams, skelbiantiems, kad streikė dalyvauja 60,000 angliakasių.

Vos tik pirmosios darbininkų grupės metė darbą, valdžia pasiuntė keletą kuopų gerai ginkluotų policininkų, bet šaudyti neišdriso. Atvažiavo ir vidaus reikalų ministras gen. Camilo Alonso Vega. 50 streikininkų suėmė, esą jie platina komunistų literatūrą.

Angliakasiai reikalauja pakelti atlyginimą 25%. Per dieną jie uždirba \$1.50, nori gauti \$2, skaičiuojant Amerikos pinigais. Kompanijos sako, kad jos negali pakelti algų, kol valdžia neleis pakelti anglies kainų.

Anglies gamyba Ispanijoj sudaro 15 mil. tonų per metus. Bet ne visa produkcija sunaudojama, nes geležinkeliai pereina prie dyzelinių arba elektrinių lokomotyvų, elektros jėgaines vis daugiau naudoja alvą ir vandenį srovės gaminimui.

## Vokietija siekia Europos unijos

Erhard ragina griauti muitų, tarifų sienas

BONA. — Eventualus Anglijos ir kitų valstybių įstojimas į Europos ekonominę bendruomenę neturi sustabdyti sąjūdžio už Europos valstybių susiliejimą į vieną uniją, kalbėjo ūkio ministras Dr. Ludwig Erhard, atidarant Hanoverio pramonės parodą.

Iš pradžių reikia siekti visų Europos laisvų tautų susivienijimo į ekonominę uniją, atsiskant senosios protekcionistinės prekybos sistemos, paremtos muitų, tarifų sienomis. Erhard žodžiai pramonei buvo panašūs į prezidento Kennedžio — rūpin-tis ne vien tik pelnu, bet ir visuomene, valstybės gerove.

## SALINGER STUDIJUOS INFORMACIJOS PASIKEITIMĄ TARP JAV IR SOVIETŲ

Buvo jau seniau aiškintasi apie Chruščevio-Kennedžio pasikeitimą politikos pareiškimais per televiziją

WASHINGTONAS, D. C. — Baltųjų rūmų spaudos sekretoriaus Pierre Salinger pranešimas, kad jis važiuos į Maskvą, parodo, kad pernykštė įtampa dėl Berlyno yra iš tikrųjų sumažėjusi. Ji pakvietė sausio mėnesį Amerikoj viešėjęs Izvestijos redaktorius Aleksej Adžubei, kuris be to yra Chruščevio žentas ir komunistų partijos centro komiteto narys.

## Kosmonautas Titov Jungtinėse Tautose

Dalyvaus erdvių konferencijoje

NEW YORKAS. — Sovietų kosmonautas Herman Titov apžiūrėjo New Yorke dvi konkuruojančias tarptautines institucijas — Jungtines Tautas ir akcijų biržą.

Biržos maklerių susidomėjimas kosmonautu ir kosmonautu — biržos makleriais buvo menkas. Kas kita Jungtinėse Tautose. Ten jį maloniai pasitiko JT gen. sekretorius U Thant. JAV delegatas Adlai Stevenson pasveikino Sovietų erdvių divyrį vyriausybės vardu.

Titovas savo kalboje pasakė, kad erdvėse yra pakankamai vietos visoms tautomis, kurios gali gražiai sugyventi tyrinėjant erdves bendromis jėgomis. Stevensonas paklausė juokais, ar nereikėtų Saugumo Tarybą paleisti į mėnulį? Svečias atsakė, kad techniškai toks dalykas bus greit įmanomas, bet Taryba turinti nesutarimus išspręsti žemėje.

Herman (German) Titov, lydimas žmonos Tamaros, atskrido į tarptautinę erdvių konferenciją Washingtone. Joje dalyvaus ir Amerikos erdvių keliautojas John Glenn, su kuriuo Titovas turės daug ką apkalbėti. Vėliau amerikiečiai veis garsųjį svečią į Cape Canaveral bazę parodyti, kaip jie planuoja erdvių keliones.

## Aukšta vieta sukčiui

Narplioja skandalą žemės ūkio departamente

Austin, Tex. — Tiriant sukčiavimo, papirkėjų, kyšių skandalą žemės ūkio departamente, nustatyta, kad Teksaso trąšų karalius Billie Sol Estes buvo paskirtas į vyriausybės medvilnės patarėjų komitetą praėjusių metų lapkričio 17 dieną, o du mėnesius anksčiau žemės ūkio departamentas jį nubaudė \$42,000 už nesilaikymą sutarties, kiek sodinti medvilnės ir kiek gauti už neapsodintą plotą.

Negana to, tris savaites prieš paskiriant jį aukštą vyriausybės vietą iškilo aikštėn dar didesnė jo suktybė. Jis apsidoro nelegaliai 3,000 akrų medvilnės. Už tai jis turės sumokėti \$500,000 baudos.

Žemės ūkio sekretoriaus padėjėjas Rod Leonard, teisindamas dėl Estes paskyrimo į medvilnės komitetą, aiškino, kad jo paskyrimas buvo seniai numatytas. Sekretorius Freeman tik patvirtinęs paskyrimą.

Liudininkai šioj skandalingoj byloj pasakojo tardytojams, kad Billie Sol Estes kartą gyrėsi sa-

Pašaukus į kariuomenę pusantro šimto tūkstančių atsarginių, atmosfera prezidento sekretoriaus vizitui į Maskvą pasidarė nepalanki. Vizitą reikėjo atidėti giedresnėmis dienoms. Atrodo, kad tokios dienos ateina.

Jo informacija yra ribota, bet svarbi

Politiniam įspūdžiui sumažinti Salinger važiuoja šeštadienį į Maskvą aplinkiniu keliu, per Olandiją ir Vokietiją. Ten, kaip ir Maskvoj, jis studijuosias informacijos problemas.

Jo pasakymas būtų tikslus, jei jis būtų pridėjęs, kad jo informacija liečia tik prezidento idėjų ir minčių išplatinimą. Visiems kitiems sužadėjimams, taipgi ir tarpvalstybinei informacijai, Amerika turi savo "propagandos ministerį", informacijos biuro direktorių Edward R. Murrow.

Prieš sukeliant Chruščevui pernai naują Berlyno krizę, buvo rašoma, kad Salinger, susitikęs Paryžiuje su SSSR informacijos viršininku Michailu Charlamovu, jau buvo sutaręs, kad Nikita Chruščevas kalbės per televiziją amerikiečiams, o Kennedį — Sovietų televizijos klausytojams. Washington kalbama, kad tuo tikslu Salinger ir važiuoja į Maskvą.

Pasiruošimai asmeninei diplomatijai

Į prezidento sekretoriaus tiesioginius uždavinius įeina ir prezidento kelionių į užsienius paruošimas. Apie Kennedžio vizitą Maskvon yra dar anksti kalbėti, pasakė prieš porą savaitių Chruščevas Amerikos laikraščio leidėjui Cowles. U-2 žvalgybos lėktuvo žaidžos dar nesančios užgijusios.

Prezidentas į korespondentų klausimus apie vizitą Maskvon yra išsireiškęs, jog prieš tai turėtų įvykti koks didesnis susitarimas su Sovietais, pav., Laoso karo, Berlyno konflikto pašalinimas. Tai yra tolimesnės ateities dalykai. Bet sprendžiant iš prezidento ir britų premjero kad ir neigiamo pareiškimo apie ūkio departamentas jį nubaudė \$42,000 už nesilaikymą sutarties, kiek sodinti medvilnės ir kiek gauti už neapsodintą plotą.

Atėjus laikui uždaryti JAV ambasadą Londone, anglų policininkai nešė nunešė 7 sėdėtojus, protestuojančius dėl Amerikos atominų bandymų. Trys iš jų buvo Amerikos studentai.

vo gerais santykiais su viceprezidentu Lyndon Johnson. Esą jam paprašius, viceprezidentas sustabdytų FBI tardymą prieš jį. Panašaus tipo verslininkas, Bostono tekstilės fabrikantas Goldfine girdavosi, kad jo kišenėje yra prezidento Eisenhowerio vyr. padėjėjas Sherman Adams.



# LOS ANGELES, CALIF.

## Lietuvos universiteto sukaktuvės

Šimt metų vasario mėnesį suėjo 40 metų nuo Lietuvos universiteto atkūrimo, nors ir ne sostinėje Vilniuje, bet Kaune. Nuo seniau buvo girdėti, kad skautai akademiškai vadovaujami veiktis laisvai ir inteligentiškai. Mykolas Naujokaitis, rengiantis sukaktuves paminėti. Minėjimas įvyko balandžio 29 d. Sv. Kazimiero parapijos salėje, bet rengėjų skaičius padidintas tai: Akademiniškas Skautų Sąjūdis, Ateitininkai Sendraugiai, Liet. Tautinių Korporacijų Sambūris. Programai vadovavo M. Naujokaitis.

Atidarys minėjimą inž. Naujokaitis į garbės prezidiumą pakvietė prof. Mykolą Biržišką, buvusį universiteto rektorių, ir kitus akademikus, kurie Lietuvos universitete daugiau ar mažiau spejo mokslo srityje pasidaryti, kurie buvo minėjimo salėje, tai: dekanas prof. S. Zymantas, Dr. V. Raulinaitis, Dr. K. Alminas, teisininkas S. Palutis. Prezidiume buvo ir Lietuvos valstybės atstovas konsulas Dr. J. Bielskis. Grįžtant prie akademikų, reikia pastebėti, jog rengėjų buvo simboliškai pavalduotas ryšys tarp Lietuvos universiteto baigusiųjų ir jau Amerikoje mokslą išėjusių. Dr. A. Avizienis, elektroniką baigęs Illinois universitete, gyvenęs Kalifornijoje, nėra užsikęs vien tik profesijos darbe, bet siekia dar aukštesnio pakilimo moksle, tad jis taip pat buvo pakviestas į prezidiumą.

Savo kalboje inž. M. Naujokaitis suminėjo visus buvusius Lietuvos nepriklausomybės laikais veikusio universiteto rektorius: Šimkų, Čepinską, Būčį, Avizonį, M. Biržišką, Roemerį, Jodelę, Šalkauskį, Purėną ir Graurogką.

Stasys Žymantas skaitė įdomiai ir gyvai paruoštą Lietuvos universiteto apžvalgą nuo senosios Vilniaus universiteto laikų iki dabartinės okupacijos. Apie nepriklausomybės laikų universiteto kalbėdamas St. Žymantas daugiausiai prisiminė teisių fakulteto profesorius, kuriame pačiam S. Žymantui teko studijuoti ir vėliau profesūros sritin pačiam žengti. Jis išskėle didžiųjų Lietuvos universiteto liberalių profesorių kilnias asmenybes (P. Leono, M. Roemerio, A. Janulaičio T. Petkevičiaus) bei priminė jų ir kitų pasizymėjimą moksle, tarptautinės teisės pagalbą Lietuvai etc.

Kitas universiteto minėjime kalbėtojas buvo taip pat teisininkas ir taip pat Stasys Palutis. Tai gal pagrįstai paskui teko girdėti nuomonių, jog šiame minėjime per daug teisių fakultetui atstovauta. Stasys Palutis baigęs universitetą buvo besiruošias profesūros darbu baudžiamojos proceso srityje. Amerikoje studijavo ekonomiką, bet dabar dirba Los Angeles mieste teisės dienraštyje (Daily Journal) viešųjų santykių atstovu ir korespondentu. Jis kalbėjo apie Lietuvos studentų veiklą visuomeniniame ir politiniame gyvenime. Nemažai gražių žodžių, tikros tiesos, pasakė dabar studijuojančiam lietuviškajam jaunimui, iš kurių net pašaipos kartais paleidžiama savo tėvam. Lietuvoje mokslus ėjusiems. Gi tie Lietuvoje mokslus ėjusieji dabar, kartais ir vargingai gyvendami, leidžia vaikus mokintis. Atkreipė kalbėtojas dėmesį.

kad anų laikų Lietuvos universitetas buvo gera mokslo įstaiga.

Minėjimo meninėje programoje buvo muzikos ir dainų. Pranešėja — Birutė Reivydaite. Violončelistai P. Armonas ir V. Dapšys duetu pagrojo keletą muzikos kūrinių, tarp jų "Kur bakūzė samanota". Pianistė R. Apeikytė violončelistams akompanavo ir skambino solo vieną Šopeno kūrinių. Muzikė G. Gudauskienė pianinu pritarė solistui R. Dabšui, kurs dainavo G. Gudauskienės sukurtas dainas.

Publikos atsilankė nemažai, bet, žinoma, tokioje kolonijoje, kurioje yra gana daug Lietuvos universitetą baigusių bei ten studijavusių, galėjo susirinkti ir daugiau savo Alma Mater prisiminti. Minėjimas buvo pradėtas Gaudeamus, baigtas Tautos himnu.

### Minėjimai, parengimai

Gegužės 27 d. Sv. Kazimiero parapijos salėje bus paminėta poeto Maironio, prelado J. Matušio, šimtojo gimtadienio sukaktis. Rengia Lietuvių Dienų žurnalo redakcija.

Gegužės 6 d. 3 val. p. p. 3356 Glendale Blvd., Tautiniuose namuose, Susivienijimo Liet. Amerikoje 75 kuopos susirinkime bus pasveikintos motinos, besiantinančios Motinos Dienos proga. Kuopos nariai apsvartys Susivienijimo seimo reikalus. Kuopos atstovai padarys pranešimą apie Amerikos Lietuvos Tarybos Los Angeles Skyrius veiklą, kurio metinis susirinkimas buvo balandžio 15 d. Kuopos piknikas numatomas rugpjūčio 5 dieną, tad ir apie jį jau nariai turės pasitarti. Po susirinkimo bus kava ir užkandžiai. Visi nariai kuopos valdybos kviečiami susirinkime dalyvauti.

Gegužės 6 d. 8 val. vak., Assistance League Playhouse, 1367 N. St. Andrews Pl., rengiamas klasikinių, išraiškos, modernių tų ir tautinių šokių vakaras. Jaunutis Puodžiūnas ir jo baleto studijos mokiniai kviečia šokių mėgėjus atvykti pasidžiaugti meniška programa.

J. Klauseikis

## RACINE, WIS.

Suipintas naujas kapas

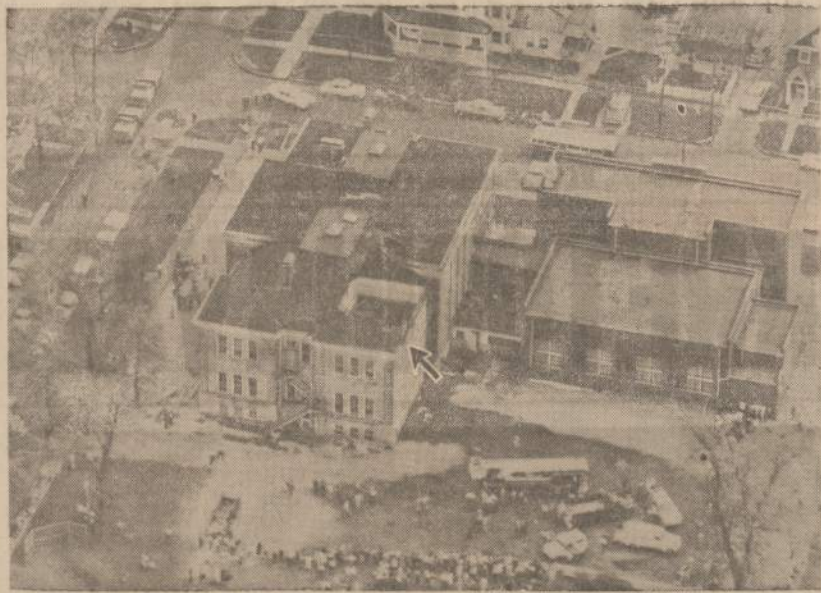
A. A. Antanas Paluckas, gimęs 1880 m. spalio 28 d. Lietuvoje, Seduvos valsč., Veriškių kaime, mirė 1962 m. balandžio 24 d.

A. Paluckas, atitarnavęs rusų kariuomenėje, 1907 m. atvyko į Ameriką ir apsisistojė Pittsburghe pas savo pusbrolių Paluckus. 1911 m. persikėlė į Racine ir gyveno ten iki mirties. Dirbo Harvey Mfg kompanijoje. 1918 m. vedė Petronelę Vasiliauskienę. Juoda užaugino dukterį Vanda.

Velionis buvo malonaus būdo žmogus ir su visais draugiškai sugyveno. Laidotuvėse dalyvavo gausus velionio draugų būrys. Velionio duktė Vanda laidotuvių dalyviams suruošė vaises savo namuose.

Velionis A. Paluckas buvo ilgametis Naujienų skaitytojas, lankydavo lietuvių pobūvius.

Velionio žmonai Petronelei, dukteriai Vandai ir anūkei Lindai pareiškiamas širdingą užuojautą. Velioniui A. Paluckui, palaidotam balandžio 27 d. West



Springfield, Ill. — Tornado rūšies viesulas sušlugdė McClernard pradžios mokyklos stogą. Stogas sulaužė lubas ir pasiekė rūšį. Spėjama, kad iš 370 mokinių vienas žuvo griuvėsiuose.

Lawn Memorial Park kapinėse, ramybė per amžius! Dalyvis

## Tikrai teko susigėdinti

Š. m. balandžio 26 d. Naujienų 99 nr. vėl mano mėgiamas Vincas Pilypas, rašydamas apie linksmas tikinčių Velykas, rašo, kad jie su Norkaičiais valgė skaniai pagamintus pyragus ir skaniai pasijuokė Juškėno sąskaiton. Jie juokėsi ne iš to, kad Juškėnas, dideliame šaltyje visą dieną bemeškeriodamas, vos vieną mažiuką ešeriuką pagavo ir tą patį vėl į ešerą grąžino.

Bet juokėsi, kad Juškėnas nemoka žemėlapyje mylių suskaičiuoti. Juškėnas rašė, kad nuo Chicago iki Scotvilles esą apie 450 mylių. Tikrumoje yra tik 230 mylių atstumas. Mano, gal, Juškėnas lietuviškai, o ne amerikoniškai matavo. Va, čia jau tikrai didžiū gėda apturėjau. Tikrai pasakius, taip jau detalai ir nebuvau tų mylių skaičiavęs. Bet iš žemėlapiro atrode vistiek tolokai. Iš kitos pusės, pasitikėjau savo gerai pažįstamam. Perskaitęs Vinco Pilypo rašinį apie meskeriojimą jo ešerė, pasakiau savo bendrameškeriotojui, Amerikoje gimusiam, užaugusiam, Amerikoje mokyklai baigusiam, per žiemas draugė žuveles gaudžiusiam Juozui Gaigalui. Vieną dieną jau tarėmės būtina važiuoti pas Pilypą meskerioti. Bet jis, pažiūrėjęs į žemėlapi, man pareiškė: "Žinai, Stasy, tolokai toji Scotville, maždaug 450 mylių. Gal kitą žiemą galėsimė nuvažiuoti".

Susitikau meskeriotojų ir medžiotojų klubo nari, catfish gaudymo specialistą, įvairių apšildymo sistemų meistrį, kuris kaip tik su įvairiausiais ir painiausiais apskaičiavimais turi reikalų Domą Žukauską. Jis taip pat susidomėjo Pilypo ešerė. Sakėsi reikėtų pas tą miestą Pilypą nuvažiuoti, bet, girdi, tolokai — apie 450 mylių. Kalbėjau su Chicago žurnalistų klubo pirmininku, tikriau tariant, su žurnalistų žurnalistu Antanu Gintneriu.

Jis taip pat norėtų pas Pilypą nuvažiuoti, bet ne meskerioti. Gal kartais patiksia, tai skypa orie ešerė nusipirksias. Jis manęs, kad būsiu per 400 mylių atstumas. Pagaliau paprašiau savo suaugusį, Amerikos kariuomenėje tarnavusį artilerijoje sūnų pažūrėti, koks atstumas iki Scotvilles. Šis, žvigerterėjęs į žemėlapi, trumpai-drūtai atrežė: "Per 400 mylių".

Pasirodo, kad mes visi klydomė. Tikiu, kad Pilypas geriausiai žino ir tikrai bus tik 230 mylių. Vadinasi, ne taip toli. Na, jeigu taip, tai vieną vasaros ryelį "pasikinkę juodbėrelį", apankysime Pilypą.

Ponas Pilypai, rašote, kad 220 mylių galime nuvažiuoti per 2 valandas. Neduok Dieve, šituo patarimu tikrai negalėsimė pasinaudoti. Jeigu mes važiuosimė per valandą po 115 mylių, tai jus nepasiekimė. Greičiau-

## Inž. B. Budginas astronautų konferencijoje

Huntsville mieste, Alabamoje, balandžio 16 d. prasidėjo ir keletą dienų tęsėsi Amerikos astronautų konferencija. Konferencijoje dalyvavo žymūs mokslininkai, kaip Dr. W. von Braun, Dr. Gilruth ir kit. Taip pat konferencijoje dalyvavo astronautai John Glenn ir Alan Shepard, apie kuriuos konferencijoje buvo kalbama, kaip apie būsimus pirmuosius amerikiečius, kurie 1963 m. būsią išlekdinti į erdves viename laive.

Šioje konferencijoje dalyvavo ir vienas lietuvis, inž. Bronius Budginas, dabar gyvenantis Santa Monica, Calif., bet prieš 12 metų plačiai veikęs Chicagoje lietuvių organizacijose. Bronius Budginas dirba Douglas aviacijos kompanijoje. Ši kompanija stato erdvių laivo raketos „Saturn C-1“ antrąjį aukštą. Inž. B. Budginas vadovauja šio projekto skaičiavimams bei kai kurių dalių bandymams. Astronautikos konferencijoje jis turėjo padaryti pranešimą apie Douglas kompanijos vykdomą projektą.

Rašydamas iš konferencijos šiam korespondentui B. Budginas sako, jog daug ten buvo kalbėta apie kelionę į mėnulį, bet, žinoma, niekas neužsiminė nei apie žemaitijos bei visos Lietuvos išlaisvinimą. Tikima, jog per 10 metų Amerikos astronautai galės nukristi į mėnulį. Dabar sprendžiamos problemos, kaip astronautas galėtų valdyti erdvių laivą. Taipgi aiškinamasi daugybė kitų klausimų, bet apie juos vėliai nekalbama, tačiau apie tas paslaptis laikraščiai rašo. Pvz.,

siaį kur nors sprandą nusuksime arba policija mus į kalėjimą uždarys. Norėdami Jus pasiekti ir, be to dar, pameškerioti, turėsimė apie 4 valandas važiuoti. Stasys Juškėnas

## Northwestern atsiskė pirkti Sandūnų smėlį

Bethlehem Steel kompanija, norėdama kuo greičiau sunaikinti savo nuosavybę turimas Indianos kopas, dėl kurių jau eilė metų eina kova tarp plieninio kompanijų ir gamtos myktojų, buvo pasiūlusi Northwestern universitetui už \$20,000 parduoti 10 milijonų kubinių jardų kopų smėlio tiek, kiek tik reikia išpilti Michigano ežere prie Evanstono 71 akro pusiasalį, kuriame universitetas nori statyti daugiau pastatų. Visa armada buldozerių ir žemsemių jau buvo į kopas sugabenta ir smėlio kasimas

## Aplankė ir čekagiškius

Bronius Budginas, vykdamas į astronautikos konferenciją, balandžio 14 ir 15 dienomis buvo sustojęs Chicagoje. Sakosi jau 7 metus Chicago buvo nemalūs, tai daug pasikeitimų rado.

Per trumpą viešėjimą B. Budginas suspėjęs aplankyti konsulą P. Daužvardį, visuomenininkus Petrą Jurkštą ir Aleksandrą Tornau. Tuo pačiu laiku jis pataikė į Stasio Pilkos jubiliejinį deklamacijų vakarą ir čia susitiko naujieniecius Norą Gugienę, Petronelę ir Povilą Millerius, aktorį A. Brinką, solistę Adomaitienę ir daugybę kitų, su kuriais Chicagoje gyvenant jam teko organizacijų ir visuomenės veikloje bendradarbiauti.

Inž. Bronius Budginas labai patenkintas maloniais išpučiais iš svečiavimosi Chicagoje, o taip pat jo gera nuotaka ir apie konferencijos darbus kalbant, ji konferencijoje jis turėjo progos susipažinti su šiuo modernių laikų nepaprastus smegenis turinčiais vyrais.

J. Klauseikis

## IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

### Vaikams pavojai gatvėse didėja

Trafiko Saugumo Taryba skelbia, kad 27 vaikai iš šimto, kurie šiuo metu turi apie 5 metus amžiaus, pateks po automobiliu ir bus sužeisti ar užmušti pereidami gatvę iki sulauks savo 10 metų amžiaus. Ta baugi statistika rodanti, kokie pavojai kabo viršum kiekvieno vaiko galvos automobilių trafikui mieste vis labiau didėjant, ir kokia atsakomybė krenta vaikų tėvams ir automobilių vairuotojams.

Nors Chicago miestas pastūtiniais metais giriasi saugumo rekordais, bet saugumas liečia tik suaugusiuosius. Sužeidimų ir užmušimų skaičiai suaugusiųjų tarpe kiek sumažėjo, bet vaikų tarpe tebedidėja. Štai, 1951 metais Chicagoje 2,966 vaikai iki 14 metų amžiaus buvo sužeisti arba užmušti, o 1961 metais tas skaičius padidėjo iki 4,300 arba 46 nuošimčiais! Daugiausia nelaimių atsitinka vaikams nuo 5 iki 9 metų. To amžiaus vaikų sužeidžiama ir užmušama puspenkto karto daugiau kaip bet kokio kitokio amžiaus žmonių.

### Northwestern atsiskė pirkti Sandūnų smėlį

Bethlehem Steel kompanija, norėdama kuo greičiau sunaikinti savo nuosavybę turimas Indianos kopas, dėl kurių jau eilė metų eina kova tarp plieninio kompanijų ir gamtos myktojų, buvo pasiūlusi Northwestern universitetui už \$20,000 parduoti 10 milijonų kubinių jardų kopų smėlio tiek, kiek tik reikia išpilti Michigano ežere prie Evanstono 71 akro pusiasalį, kuriame universitetas nori statyti daugiau pastatų. Visa armada buldozerių ir žemsemių jau buvo į kopas sugabenta ir smėlio kasimas

turėjo prasidėti praėjusį antradienį.

Senatorius Paul H. Douglas, kurs vadovauja visai kopų gelbėjimo akcijai, visų praėjusį pirmawienį praleido senate Washington, kovodamas prieš kopų sunaikinimą. Jis pasiūlė, kad universitetas gali gauti iš Chicago Sanitary Distrikto tiek iškaseny priė Calumet Sag kanalo, jog jų užteksią ke-turioms tokioms saloms išpilti, ir tai būtų žymiai arčiau ir nieko nekainotų. Matyt, universitetas apsisprendė priimti sen. Douglas tarpininkavimą.

### Narplioja gengsterių savitarpio karo mazgą

Ieškodama trijų žmonių (du broliai Seavo ir Mrs. Lydia Abshire) žudikų ir kas už jų slepiasi, policija patyrė, kad vyresnysis užmuštųjų brolių, Philip Seavo, vakarykščiai turėjęs smarkias muštynes su kažkokių gengsterių smogikų. Gengsterių žudikai juos pasiūloje ketvirtadienio rytą apie 4 valandą važiuojant automobiliu Elmwood parke ir visus sušaudė.

### BRANDOS ATESTATAS

Tėvas sūniui: — Ir tokį gimnazijos baigimo pažymėjimą tu drįsti man rodyti!?

Sūnus tėvui: — Bet tėtė, tai yra tavo brandos atestatas, kurį aš radau užkištą palėpėje.

**DIDELIS PASIRINKIMAS**  
Aluminijaus ir "Stainless steel"  
durų — 14 rūšių  
langų — 23 rūšių  
stogeliai (Awnings) 7 rūšių  
screens - sieteliai — 4 rūšių  
tvoros — 4 rūšių ir kt.  
**K. BUTKUS**  
PRospect 8-2781  
arba  
GRovehill 6-1760

**4 1/4% DABAR MOKAME**  
VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS  
Indėliai apdrausti iki \$10,000.00  
Duodame paskolas už namus nuo vienerių iki dvidešimties metų  
lengvais mėnesiniais išmokėjimais.  
**BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.**  
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO, ILL.  
LAfayette 3-8248  
Sekretorius CHARLES ZEKAS  
Valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų. Ketvirtadieniais  
nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.

**MOVING PERKRAUSTYMAS MOVING**  
APDRAUSTAS IS TOLI IR ARTI  
Nauji dideli traukai - Naujaisi krovimo traukai  
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sažiningas patarnavimas  
**JUOZAS NAUJOKAITIS**  
2022 W. 69th Chicago 36, M. Tel. Willbrook 5-9209

**PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU**  
APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.  
Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.  
CARR-MOODY LUMBER COMPANY  
1800 S. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272  
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

**INVEST IN UNIVEST**  
CURRENT Dividend Rate  
**4 1/2%\*** per annum  
Effective April 1, 1960  
**UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION**  
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAYmarket 1-3070  
**Universal Investment Share Account**  
All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.



ZVALGAS

# KAIP TRISDEŠIMT AMERIKOS LIETUVIŲ RUSIJOS BOLŠEVİKAMS PLYTINĘ STATĖ

### Kas kaltas, kad grupė lietuvių tiek daug nukentėjo?

KAZIMIERO SABALIAUSKO ATSIMINIMAI

(Tęsinys)

Palikom gerus, bet nelaimingus ukrainiečius

Pinigų turėjau pasislėpęs tik sugrįžimui į Ameriką. Jei ne mano gerasis draugas lietuvis, tai ir dabar tikrai Nikolajevė, Ukrainoje, sovietiniams automobiliams motorus būčiau belaps...

Kelionėje į Ameriką su žmona sumanėme sustoti Lietuvoje, pamatyti savo brolių.

Palikome Ukrainą ir tuos draugiškus ukrainiečius, su kuriais plynas dirbdamas buvau susipažinęs. Jie gerbia savo kaimynus lietuvius. Jie nesibijodavo mums papasakoti, kaip jie tūkstantais Maskvos maskolių vergijoje. Sužinojė, kad mes amerikiečiai, jie su ašaromis pasakodavo, kaip rusai su Raudonosios armijos pagalba jiems atėmė turtą, gyvulius ir žemę, išdraskė jų gražiai įrengtas ūkius, įvedė kolchozus ir visus sulęginė, padarė badaujančiais vargšais — biedniakais.

Ukraina buvusi visos Rusijos grūdų aruodas, dabar pati neturėjo nei ko valgyti, nei kuo apsirengti. Ukrainiečiai už savo nuosavybę ryžtingai kovoję ir lengvai nesidavė išvaromi iš savo namų bei sodybų, per amžius iš tėvų paveldėję. Komunistai tūkstančius ukrainiečių išžudė, sukimė į kalėjimus, dar daugiau jų masėmis deportavo į vergų darbus Sibire. Ukrainiečių tauta skaitė savo narių apie 50 milijonų, kiek jų beliko po sukolchozinimo sovietų maskolių dvaruose lažo eiti, kiek šiandien jų dar likę gyvų Sibiro, Azijos ir

pačios Rusijos šiaurėje tebevergauja, patys ukrainiečiai tada nebežinojo...

Komunizmo sveikos rankos, bet supuvusios širdys

Laimingai pasiekė Lietuvą, apsisistojome Kaune. Čia pagyvenome dvi dienas. Išėjome su žmona miesto apžiūrėti. Kauno gatvės plačios, gražios, kaip ir Amerikoje. Didelės turtingos krautuvės. Pilni langai moterims ir vyrams puikiai pasiūtų drabužių, auksinių, sidabrinųjų laikrodžių, brangių karolių, liktorių, lėkščių ir kitokių brangenybių. Grįžus iš Rusijos, čia akys pačios gėrisi ir traukia daugiau žiūrėti. O jau priėjus prie valgomų daiktų krautuvį, kur išstatyti pyragai, tortai, kumpiai ir visokiausi skanumynai, bežiūrint mums net seilė pradėjo varvėti. Mėsinių langai ypač į save traukė. Lietuviškos garsiosios dešros, išrūkytos šoninės ir kumpiai, kurių visoje Rusijoje, net Petrograde nei Maskvoje, nei Ukrainos Nikolajevėje nebuvome matę. Atsiminiau Wisconsin valstiją, kur mėsinių langai — bučeriai panašiai viliojančiai išpuošdavo langus rūkytais produktais.

Mano žmonai Kaunas labai patiko. Sako, pasilikime Lietuvoje. Tu, sako, moki automobilius taisyti, gausi darbo bet kur.

Valgėme viešbučio restorane. Viskas skanu. Šviežios daržovės ir nebrangu. Atsisėdęs vienas sau galvoju, kaip komunistai 1917 metais nuvertę Kerensko valdžią žadėjo liaudį viskuo aprūpinti, ypač darbininkus. Per tuos dvyliką metų nieko neat-



Kelių mylių atstume nuo Miami (Fla.), vadinamuosiuose Everglades, treniruojasi grupė kubiečių.

siekė, visko ten didžiausias trūkumas, o štai mažoji Lietuva atgavo laisvę vos 1918 metais, praėjo vos 11 metų, ir Lietuva buvo žiauriausiai vokiečių ir rusų armijų apiplėšta ir karo sudeginta ir nuniokota, o jau visko pilna, ir maisto ir gyvulių spėjo užsiauginti ir visokių kitokių reikmenų prisigaminti. Kaune žmonės kur kas geriau apsirengę kaip komunistų sostinėje Maskvoje.

Prisiminė mūsų grupės vado Boleslovo Stankevičiaus žodžiai: Kas iš to, kad komunizmo rankos sveikos, bet supuvusios širdys.

Lietuvoje gavau, apie ką Rusijoje sapnavau

Kaune mūsų niekas nekamantinėjo. Turėjau parodyti popierius, kad važiuojame į Ameriką ir norime pabūti pas brolių provincijoje, kur užaugau prie dvaro kumetynė. Kai ten nuvykome, tai viskas tebebuvo kaip buvau palikęs išvažiuodamas į Ameriką. Trobos gerai išsilaukusios, matyti gera priežiūra. Erolis, su kuriuo per 14 metų nebesimatėme, buvo sveikas ir linksmas. Jis gyveno geriau negu mes amerikoniai "nuosavos plytynės fabrikantai" kad gyvenome Ukrainoje. Mano brolis turėjo erdvius kambarius, užtękto vietos ir brolio šeima, ir mūdu su žmona turėjome atskirą sau kambarį.

Prie dvaro ar didelio ar mažo, darbo daug, visko negali nė aprėpti. Brolis turėjo ir nuosavos žemės. Jis turėjo karvę, paršiukų, augančių vištų ir keletą ančių, vadinas buvo mažas privatus laisvas ūkininkas ir nieko nebijojė. Brolis buvo apskrus darbininkas, apsirūpinęs ir šeimą aprūpinęs valgiu ir visu, kas reikalinga. Parodė kamarioje: prikabinoti kumpiai, rūkyti lašiniai, dešros, kubiluose grūdai duonai ir šventėms pyragai, užtenkamai bulvių ir kitokių daržovių.

Pasiūliau broliui darbus apeiti, o jis man atsako, "Broliau, tu mano brangus svečias, išeisime kartu aplankyti kaimynus". Nuėjome aplankyti senus pažįstamus, su kuriais sykiu augome. Kur neneisi, visur vaišina, ko ne visi išmokę gerą samagoną pasidaryti, o prie gėrimo, tai geri užkandžiai — rūkyti lašiniukai su pipirais, sūris, sviestas ir sveika lietuviškoji juoda duona.

Šeimose rūpesčių visi turi, bet žmonės linksmi. Kaip čia nebūsi linksmas išgėręs ir sočiai pasivalgęs lašiniukų, dešrelių, geros kaimiškos varškės ir storai šviežio namie mušto sviesto, ko visoje Rusijoje per visus 6 mėnesius nebebuvau ne tik ragavęs, bet nebebuvau net matęs. Tiesa, Rusijoje teko keletą kartų sapnuoti, kad žmona bekepanti kiaušinius su lašiniukais!

Po pirmojo pasaulinio karo lietuviai savo jaunoje nepriklausomoje Lietuvoje labai greitai atsigavo. Ko jiems daugiausiai trūko, tai tų naujųjų Lietuvos pinigų — litų. Deja, aš ir gi negalėjau pasirodyti su litais. Turėjau dar kiek dolerių, kad su žmona galėčiau į Ameriką parvažiuoti, bet ne daugiau.

## KLAIPĖDIEČIO ĮSPŪDŽIAI LIETUVOJE

XXI

Lietuvoje komunistai apgaudinėjo turistus

— Kelionė į rusų pavergtą Lietuvą buvo sunki. Melagingi,

Linksmas buvo gyventi Lietuvoje!

Linksmas buvo gyventi Lietuvoje. Visur lietuviškai: įstaigose, krautuvėse, raštinėse, bankuose, o tas lietuviško būdo nuosirdumas. Niekam Lietuvoje nepasipasakojau, kad buvau plytų "fabrikantas" bolševikų Rusijoje. Tai būtų iš manęs gardžiai prisijuokę.

Aplankiau keletą naujakurių, su kuriais buvau kartu augęs. Jie visi buvo savoriai, Lietuvos pirmieji vyrai, kurie savo noru išėję Lietuvos ginti, mušėsi su visokių rūšių priešais, kolčakininkais, bermontininkais, lenkais, Kapsuko raudonosiomis gaujomis.

Lietuvai pravedus žemės reformą tie savoriai pirmieji gavo žemės ir miško troboms pasistatyti. Be to gavo žemės bežemiai ir mažžemiai. Lietuvos demokratinė valdžia nusavino dvarų žemes iš tų, kurie Lietuvoje negyveno, bet jiems už tas žemes atkėmė pagal nustatytą kainą.

Tie mano draugai, su kuriais bandas ganiau, jau visi buvo gražiai įsikūrę, pastatę namukus, apsidėję medeliais ir juos jau gerokai užsiauginę, tad gyvenimo kaip rojuje. Visi augino šeimas. Maisto turėjo pakankamai sau ir sveičiui priimti, atlikdavo ir parduoti.

Tris savaites laimingai ir linksmi praleidome begyvendami pas brolių, savųjų giminių tarpe ir su jaunystės draugais. Bet man su žmona rūpėjo kelionė — sugrįžti į Ameriką. Pagaliau atėjo diena atsisveikinti su broliu ir jo malonia šeima, ir su jo mielais kaimynais, su kuriais praleidau keletą laimingiausių savo gyvenimo savaičių.

Kai atsisveikinant su jais man ašaros per veidus nuriedėjo, aš jiems negalėjau pasakyti savo skaudžių pergyvenimų su ta plytine sovietų Ukrainoje, kur buvau nuykęs kaip liūtas, o grįžau kaip nukirptas ėriukas... (Bus daugiau)

nenuosirdūs ir sukti mus pasveikinti atėjusių žmonių žodžiai slėgė kiekvieną ekskursantą nuo pirmos iki paskutinės dienos, — baigia savo žūdžius praeitą vasarą Lietuvoje buvęs klaipeidietis. — Mums per akis melavo, organizuotai mus apgaudinėjo, mums rodė jokios reikmės neturintį propagandinius muziejus, kapynynus, bet sąmoningai neleido, kad pasimatytume su savo giminėmis, kad susitikime su krašto žmonėmis. Išgalvodavo įvairiausių pretekstų mūsų laikui gaisinti, kad neturėtume laiko su artimaisiais ilgiau pabūti ir išsišnekėti.

— Šaltą ir lietingą dieną mus vedžiojo po Galvės ežerą, bet neleido įžengti į bent vieną seną Trakų bakūžę, kad pamatytume, kaip ten žminės gyvena. Mus vedžiojo po Paneris ir Pirčiupį, bet neleido pamatyti Proviškių ir Rainių miškelio, kur rusai lietuvius žudė tokiu pačiu būdu, kaip naciai žudė nekaltus kaimiečius. Mums rodė rusų įsteigtus propagandistinius muziejus, bet neparodė kalėjimo ir Vilniuje esančių didelių policijos kankinimo ir tardymo centrų. Mus laikė Druskininkų viešbutelyje, bet stumdė ir vijo šalin iš apylinkės atėjusias moterėles savo giminių ieškoti, neleido joms su atvykusiais amerikiečiais pasimatyti.

— Chicagoje, Maskvoje ir Vilniuje prižadėjo leisti mums nuvykti į gimtinius kaimus ir vietoje su giminėmis pasimatyti. Gimtinį kaimą tik keli ekskursantai pamatė, o kitiems reikėjo tenkintis kelių valandų pasikalbėjimu tam pačiame viešbutyje, kuriame buvome apgyvendinti. Turėjome su giminėmis kalbėti arba prie palydovų, arba tokiuose kambariuose, kur lovoje, sienose, kėdėse, staluose, duryse ir lubose buvo megafonai, kad čekistai girdytų ir užregistruotų kiekvieną ekskursanto žodį. Atvykusieji bijojo kalbėti, nes jie žino, kad kiekvienoje sovietinėje viešbutyje, kiekvienoje įstaigoje įrengti moderniški elektroniniai prietaisai pasikalbėjimams sekti.

Uždraudimai reikalingi skriaudai paslėpti

— Negalima pasitikėti komunistais rusais, bet negalima pasitikėti ir komunistais lietuviams. Jie prižadėjo leisti į gimtinį kaimą, kol pinigų negavo. O kai kelionpinigiai buvo sumokėti, jie jau pradėjo skymuoti, kaip galimai mažiau tau tos Lietuvos parodyti. Jie prirašė įvairių taisyklių, kuriomis iš anksto suvaržė ekskursantų judėjimo laisvę. Amerikoje apie leidimus jie nekalbėjo, o kai pasiekėm Vilnių, tai mums pirmą dieną pranešė, kad be leidimo iš Vilniaus negalime išvažiuoti. Kas bandė išvažiuoti be leidimo, tai buvo pakeliuote sustabdytas, biauriai apkaltintas, išniekintas ir sugrąžintas į Vilnių.

— Kad Lietuvon nuvažiuosieji ekskursantai nenuvyktų į kaimus ar miestelius, prie jų pristatė palydovus. Kiekvienas palydovas yra ne kas kitas, kaip sovietų imperializmui tarnaujantis policininkas. Kasdien jie turi raportuoti savo viršinininkams, kur jie buvo, ką jie matė, su kuo kalbėjo. Jiems įsakytą raportuoti net ir pasikalbėjimus su parvykusiais ekskursantais. Vienas kitas palydovas pasitaikė žmoniškėmis, bet jų visų vienas tikslas: sekti Lietuvon parvažiuojusį lietuvių. Jie sekė ne tik mus, kurie komunizmu netikėjome ir netikime, bet jie sekioje ir kiekvieną komunistą, įskaitant Mažeiką, Joniką ir naują apaštala Margerį.

— Kodėl paleikinė valdžia sekioja parvažiuojusius amerikiečius? Kodėl reikalingi specialūs leidimai kiekvienam turistui pajudėjimui? Kodėl neleidžia tūkstančius mylių skridusiems turistams nuvykti į gimtinį kaimą ir pasimatyti su broliais, seserimis ir kitoms giminėms? Kuriam galui sugalvoti tie visi uždraudimai?

— Klausinėju palydovus ir kiekvieną sutiktą aukštesnį komunistinės valdžios atstovą. Vienas kitas užsiminė, kad bijo šnipų, kad nepatirtų karo paslapčių, bet daugumas pečiaiats patraukė ir nieko neatsakė. "Toki dabar veikia įstatymai".

Stato lietuviams ir propaganda

— Man atrodo, kad šuo visai kitur pakastas. Apie jokių šnipinėjimą ir kalbos negali būti, nes Amerikos lietuviams ne šnipinėti Lietuvon važiuoti. Niekas jų nekvieta šnipinėti. Niekas manęs nekalbino, kad šnipinėčiau. Esu tikras, kad niekas ir kitų keleivių į šnipų tinklą neįtraukė. Raudonoji Armija ir su ja Lietuvon atėjusios komunistinės erkės apvogė Lietuvą; labiau susipratusių lietuvių išžudė, kitus į Sibirą išvežė; turbiną ir gražiai besitvarkantį mūsų kraštą rusai pavertė ubagynė. Dabartiniai Lietuvos valdovai nenori, kad mes tą ubagynę pamatytume, todėl ir neleidžia.

— Tą patį galima pasakyti ir apie kariškas paslaptis. Jokių ten paslapčių nėra. Rusai laiko dideliu kariuomenės daliniais įvairiose Lietuvos vietose. Bet sovietų kareiviai negalės atspirti moderniška Amerikos kariuomenė. Kaip vokie-

čių kariuomenė be didelių sunkumų Leningradą ir Maskvą pasiekė, taip vakarų Europos ir Amerikos karo daliniai ir dabar galėtų įsiveržti į rusų pavergtas sritis. Rusai blofuoja. Liežuviai jų ilgi, propagandos aparatas gerai sutvarkytas, jie giriasi ir rėkauja. Vakarai tiki jų šauksmais. Rusai nenori, kad žmonės pamatytų tikrovę. Tada netikės jų blofavimais.

— Jie neleidžia manęs į Pagėgius, kad nepamatytumė, kaip skurdžiai mano broliai ir seserys gyvena. Jie neleidžia man į Klaipėdos uostą, kad nepamatytumė, koki mizerni yra tie rusiški laiveliai ir kaip viskas apleista. Jie neleidžia man į Šiaulius, kad nepamatytumė, koki rusų manevrai ten buvo vedami. Kai laisvojo pasaulio liudininkai nemato, tai rusai gali girtis apie didelius kolchozų laimėjimus, apie pažangą ir komunistinį gerbūvį. Jeigu pamatytumė jų skurdą ir komunistinę vergiją, tai jie prasižioti negalėtų. Suvaržymai išgalvoti, kad galėtų paslėpti lietuvių tautai padarytą didelę skriaudą, — baigė savo įspūdžius praeitą vasarą Lietuvoje buvęs klaipeidietis.

(Pabaiga)

## CLEVELAND, OHIO

1962 metų vasario 16-tos proga Lietuvos laisvinimo reikalavimams auksiniai:

Po \$50 — Dr. J. Balčiūnas, Dr. J. Stankaitis.

Petras Tamulionis \$31.

Dr. M. Vaitėnas \$25.

Po \$20 — A. Dovydaitis, A. V. Maturai, inž. A. Pautienis, P. J. Staniskiai.

Vc. Kasakaitis \$16.

Po \$15 — Dr. K. Pautienis, P. Skardis, O. P. Žilinskai.

V. Apanius \$11.

Po \$10 — A. Aidis, St. Alšėnas, P. P. Balčiūnai, N. P. Bieliniai, Bern. Brizgys, P. Čigas, J. Daugėla, J. Gudėnas, S. H. Idzeliai, Dr. Edm. Juodėnas, J. Juozaitis, J. Kalklauskas, J. P. Kloriai, J. J. Kuniečiai, Dr. Edmundas Lenkauskas, Dr. J. Mačiulis, D. P. Mikoliūnai, Pr. Razgaitis, A. S., Dr. Z. Sabataitis, J. Snieckus, A. A. Semetai, V. A. Tamulioniai, Vel. Valsys.

Po \$6 — J. Inčiūra, J. Slapeilis.

Po \$5 — Pr. Ambrasas, Pr. Ambrasevičius, M. Aukštuolis, B., Barbara Bacevica, J. Balbata, A. Balyš, Ign. Belzinskis, V. Čiurlionis, V. Civinskis, V. B. Čyvai, A. V. Garmai, J. Jasi-nevičius, K. Karalis, O. V. Kavaliūnai, St. Lazdinis, E. Malcanas, St. Mikalauskas, St. J. Nasvyčiai, Ant. Nasvytis, A. Orntas, M. P. Puškorius, D. D. Staniskiai, E. Steponavičius, V. Urbaitis, A. Valaitis, J. Žemaitis.

L. Sagys \$4.

Po \$3 — K. Augulis, V. Bačiulis, A. Cijunskas, V. Degutis, B. Dovidovičius, Pr. Grigonis, El. Nainienė, J. Sadauskas, J. Žilionis, L. Leknickas, K. Tallat-Kelpša, Z. Tarutis.

Po \$2 — A. V. Balas, J. Mokus, Pr. Stempuzis.

Po \$1 — P. Jurgutavičius, L. Nagevičius, X.

Amerikos Lietuvių Tarybos Cleveland skyr. valdyba

JAU TUKSTANČIUS METU ŠAKNYS SĖKMINGAI VARTOJAMOS ĮVAIRIEMS NEĖALAVIMAMS IR LIGOMS GYDYTI.

Mes rekomenduojame sekantias:  
nuo Reumatizmo Elde-Root 100 caps. — \$4.50.  
Inkstams ir tulžiai — Herb Capsules No. 85 — \$4.00.  
Nuo aukšto kraujo spaudimo — H.B.T. Capsules 100 — \$4.00.  
Nervams gydyti Herb Capsules No. 91 100 — \$4.00.  
Kliemakteriniame periode (Change of Life), karščiavimų — Corn Seal Compound Capsules 100 — \$4.50.  
Nuo tulžies uždegimo G.B.T. Capsules 100 — \$4.00.  
Nuo skilvio skaudulių ir žaizdų Concentrated Herbal Extracts 1½ mėnesio gydymuisi — \$6.50.

Už persiuntimą paštų 25 centai.

KIEHL PHARMACY INC.

Isteigta 1851 metais.

CHEMISTS AND DRUGGISTS

109 3rd Ave. (tarpe 13 ir 14 gatvės) New York, N. Y.

ON INVESTMENT ACCOUNTS  
**4 1/2%**

Mūsų STAINLESS CLUB baigia dovanų dalinimą birželio 1 dieną

Mūsų turtas viršija \$21,000,000.00

SANTAUPUS, ATNESTOS PRIES KIEKVIENO MĖNESIO 15 DIENĄ, GAUS DIVIDENDUS UŽ VISĄ MĖNESĮ



District Savings AND LOAN ASSOCIATION

3130 South Halsted Street • Chicago 8 • CLiffside 4-0104

ALBERT J. AUKERS, Prezidentas

VALANDOS:

Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet  
Antrad. " 9 " 4 " "  
Trečiad. uždaryta visą dieną  
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet  
Penktad. " 9 " 8 " "  
Šeštad. " 9 " 12:30 "



Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena idomiausioji ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus tarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

Current Dividend up to 4% %

Chicago Savings and Loan Association  
6245 South Western Avenue. Chicago 36 GRovehill 6-7575



# NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc. 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:  
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.  
10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Kitose JAV vietose ir Kanadoje  
metams ..... \$13.00  
pusei metų ..... \$7.00  
trims mėnesiams ..... \$4.00  
vienam mėnesiui ..... \$1.50

Užsieniuose  
metams ..... \$16.00  
pusei metų ..... \$8.00  
vienam mėnesiui ..... \$1.50

Dienraščio kainos:  
Chicagoje ir priemiestiuose  
metams ..... \$15.00  
pusei metų ..... \$8.00  
trims mėnesiams ..... \$4.00  
vienam mėnesiui ..... \$1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tes.

# KOMUNIKATAS

Šių metų balandžio 28 dieną New Yorke, 29 West 57 th St., Paverglų Europos Tautų Seimo posėdžių salėje, posėdžiavo Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Prapiėstasis Prezidiumas ir Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas ir tą pačią dieną atskirai tarėsi Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Prezidiumas ir Lietuvos Laisvės Komiteto Prezidiumas, dalyvaujant Lietuvos Generaliniam Konsului New Yorke, p. Jonui Budriui.

Posėdžiuose peržvelgta tarptautinė politinė padėtis ir Lietuvos išlaisvinimo kovos dabartinis statusas ir tos kovos ateities perspektyvos.

Taip pat aptarti veiksniai organizaciniai bei glaudesnio tarpusavio bendradarbiavimo klausimais ir intensyvesnio lėšų teikimo reikalas Lietuvos išlaisvinimo kovai paremti.

Darnioje bendradarbiavimo nuotakoje vykusiuose posėdžiuose prieita vieningos nuomonės šiais klausimais:

**Lietuvos išlaisvinimo kovos intensyvinimas:**

Vykstant tarp Vakarų ir Rytų pasitarimams Vakarų Berlyno ir Rytų Vokietijos klausimais, gali būti artimai palietas ir Lietuvos reikalas, todėl Lietuvai išlaisvinti veiksniai:

1. Sustiprina Lietuvos reikalą stebėjimą tarptautinių politinių įvykių vyksmo eigoje;

2. Informuoja viens kitą pasitėtais, Lietuvos reikalą liečiančiais klausimais;

3. Sutaria darysimų žygių reikalingumą ir koordinuoja jų vieningą vykdymą;

4. Veiksnių atstovai, reikalui esant, susirenka pasitarimams

esamai padėčiai aptarti ir veiklos būdams nustatyti.

**Lietuvių jėgų koordinavimas:**

Intensyvi Lietuvos išlaisvinimo kova yra reikalinga visų lietuvių darnaus sąturimo ir nuosirdaus ryžo ją remti, todėl:

1. Dėl keliamų spaudoje bei visuomenėje įvairių sumanymų bei pageidavimų, liečiančių pakeitimus Amerikos Lietuvių Tarybos organizacijai arba jos veiklos metoduose, ALT Vykdomasis Komitetas tokius sumanymus pateiks ALTJ sudarančioms grupėms išdiskutuoti, kad jų atstovai būtų pasiruošę juos svarstyti ir išspręsti ALTJ metiniame suvažiavime, kuris įvyks šių metų liepos 28-29 d. d. Chicagoje.

2. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kviečia visas Lietuvos išlaisvinimo besirūpinančias lietuvių politines organizacijas ir sąjūdžius jungtis vienon Lietuvai išlaisvinti organizacijon.

3. Lietuvių politinės, kultūrinės ir šalpos organizacijos kviečiamos lojaliai bendradarbiauti, kiekviena dirbant savo srities veiklos lauke.

**Lėšų teikimas Lietuvos išlaisvinimo kovai:**

Kiekvienam didesniai užsiimamui vykdyti reikalingos lėšos. Jos ypatingai reikalingos Lietuvos išlaisvinimo kovai vykdyti. Todėl lėšoms telkti panaudotinos visos įmanomos galimybės ir būdai:

1. Vasario 16-tos minėjimuose, birželio masinių lietuvių deportacijų protesto susirinkimuose, politinių konferencijų ir kitomis progomis.

2. Jungtinėse Amerikos Valstybėse išlaisvinimo reikalui surinktos lėšos persiunčiamos Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomajam Komitetui ir jos

paskirstomos ALTai ir Vliukai, visur kitur tam tikslui surenkamos lėšos persiunčiamos tiesiog Tautos Fondui;

3. Šių metų Vasario 16 minėjimuose surinktas aukas kairiųjų skyrių ir organizacijų ALTos Centrai dar neparsius — prašom tatai atlikti neatidėliojant, nes tos lietuvių aukos jau dabar Lietuvos išlaisvinimo kovai yra reikalingos.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas ir Lietuvos Laisvės Komitetas kviečia visus lietuvius budėti Lietuvos išlaisvini-

mo kovoje, šalinti šioje kovoje pasitaikančius skirtumus ir ryžtis vieningam darbiui neįsivaizduojamai sunkių komunistinės okupacijos jungų kenčiančiai Lietuvai išlaisvinti.

Komunikatą paruošti pasitarimui buvo pavesta Dr. P. Gri-gaičiui, J. Stikloriui ir P. Vainanuskui.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Prezidiumas  
Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas  
Lietuvos Laisvės Komiteto Prezidiumas

Vienoje vietoje pravažiavo me pro penkis milžiniškus liūtus, gražiai gulinius pašlaitėje ir pamiskėje. Buvo du seniai ir trys jaunikliai. Mums buvo įsakyta automobilio langų neatidarinėti ir liūtų neliesiti. Pro juos ramiai pravažiavo me. Nieko jie mums nedarė. Seniai net neatsikėlė. Vėliau užtikome didžiausią būrį bezdžionių. Kai sustojome, tai jos jau aplipo mašiną. Viena užšoko ant priešakio, o kita iš užpakalio užlipo ant viršaus. Jeigu mašinos langai būtų buvę atidarinėti, tai jos būtų bandžiusios įlįsti ir vidų. Viena bezdžione buvo be rankos. Ji lupėjo šalia mašinos, viršun neško. Matyt, kad buvo patekusi į nelaimę.

Matėme dideles kaimenes hipopotamų, žirafų, gazelių ir kitokių žvėrelių. Padangėmis skraidė įvairiausi paukščiai, o prie upokšnių spietėsi daug kitokių gyvių. Jeigu galėsiu, tai į Keniją dar kartą nuvažiuosiu. Tik važiuosiu ne keturioms dienoms, bet kokiems keturiems mėnesiams. Niekur kitur tokios įdomios gamtos ir tiek žvėrių nemačiau, kaip čia.

Lietus privertė mus anksti grįžti į Nairobi. Maniau, kad teks vakarą nuobodžiai praleisti. Bet nėra to blogo, kad neišėitų ant gero. Tame pačiame hotelyje nuo lietaus užuovėjos ieškodamas buvo užėjęs Dr. Louis Leakey. Jau anksčiau buvau girdėjęs apie jį, net vieną jo knygą skaitęs, bet niekad man į galvą neatėjo mintis, kad kada nors galėčiau jį gyvai sutikti ir pasikalbėti.

Man jis buvo ir yra pats didžiausias pasaulio mokslininkas — antropologas. Kai pasakiau, kad esu Amerikos lietuvis, tai jis man tuojau pradėjo pasakoti apie lietuvius. Jis man aiškina, kad prieš keturis — aštuonis tūkstančius metų lietuvių suskilo. Viena šaka nusistūmė į dabartinę Armėniją, kita į Albaniją, o didžiausioji paupniais nusistūmė į Suomijos ir dabartinės Lietuvos sritį. Kaip jis priėjo tokios išvados, koki pas jį įrodymai — nežinau. Aš pats apie Lietuvą mažai žinau. Net apie savo giminių praeitį patiriu bevažinėdamas po pasaulį, o ne po Lietuvą. Prof. Leakey Tanganikoj kasinėja Olduvai žemės prarajas. Jam sugedo kažkos aparatas, tai jis atvyko į Nairobi ir teiraujasi, ar negalės gauti sugedusios dalies. Iš kalbos supratau, kad jis turės tą dalį gauti tik iš Londono.

Prof. Leakey yra nedidžio ūgio, gal kokiu coliu aukštesnis už mane, apydrūstis, dar stiprus ir energingas žmogus. Maniau, kad jis yra koks anglas.

(Nukelta į 5-tą psl.)

## Gegužinis ginklų paradas R. Berlyne

Vakar visose Europos šalyse buvo minima Gegužės Pirmoji. Šią tarptautinę darbininkų solidarumo šventę, kurią įsteigė Antrasis Socialistų Internacionalas 1889 m., viešomis demonstracijomis ir masiniais mitingais pažymi ne tik laisvojo pasaulio darbininkija, bet ir komunistų pavergtų šalių valdžios.

Maskvos despotų suskaldytame Berlyne įvyko dvi gegužinės demonstracijos. Vakariniame laisvajame Berlyne maršavo gatvėmis daugiau kaip pusė milijono žmonių. Susirinkusiai arti geležinės sienos milžiniškai miniai pasakė kalbą prezidento Kennedy įgaliojtinis gen. Lucius Clay. Jo kalbą trukdė komunistų valdomoje miesto pusėje pastatyti garsiakalbiai. Tos miesto dalies gatvėmis irgi buvo suruoštas paradas, kuriame tačiau žymiausia vietą užėmė armijos pulkai su įvairiausių rūšių ginklais.

Pagal Sovietų Rusijos sutartį su Vakarais vokiškos armijos laikymas Berlyne yra uždraustas. Bet Maskva ir jos diriguojamas komunistų režimas rytinėje Vokietijoje to nepaiso.

Tarptautinę darbininkų solidarumo šventę jis panaudoja militarizmo demonstravimui ir teisėtumo lauzymui.

## Komitetas SSRS agrikulūrai kelti

Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetas pereiną mėnesį įsteigė komitetą agrikulūros (žemės ūkio) organizacijai pagerinti visame krašte, nes per paskutinius trejus metus jos gamyba ne kilo, o smuko.

Komiteto pirmininku yra paskirtas ištikimas Chruščiovo šalininkas Nikolai Ignatov, kuris yra ministrų kabineto vice-pirmininkas, atseit, pirmas po Chruščiovo vyriausybės šulas.

Tikimasi, kad Ignatov, turėdamas didelę galią vyriausybėje, tvirtą paramą partijos centro komitete ir pilną Nikitos patirtikėjimą, sugebės padaryti daugiau, negu kas kitas.

Tačiau bešališki stebėtojai abejoja, ar Kremliaus pasirinktas kelias sovietų merdėjančiam žemės ūkiui kelti geras. Jisai steigia naują komitetą geresniam darbo suorganizavimui agrikulūroje; bet argi darbo organizacijoje yra jos nesėkmingumo šaknis?

Darbas žemės ūkyje yra kur kas įvairesnis, negu fabrike. Kada laukus arti, kada ir ką sėti arba sodinti, kada ir kokius javus pauti, — priklauso nuo gamtos sąlygų, kurios įvairiuose žemės sklypuose gali būt labai

įvairios. Tvarkyti darbą žemės ūkyje taip, kaip pramonės įmonėse, neįmanoma.

Be to, ūkininko darbo našumas pareina nuo jo rūpestingumo ir atsidavimo darbiui. Jeigu jisai nėra tikras, kad bent didesnioji jo darbo vaisių dalis teks jam, tai koks pas jį gali būti noras dirbti sparčiai ir rūpestingai? Ir koks jam interesas žiūrėti, kad nesugestų darbo frankiai arba kad jie būtų pataisyti, kada jam reikia pradėti darbą?

Sovietų Sąjungos ūkininkai, prievarta suvaryti į kol-chozus, nejučia noro dirbti; todėl jų darbas nenašus. Daug našesnis yra darbas mažuose sodybų sklypečiuose, kuriuos ūkininkai apdirba savo naudai.

Iš to sovietų valdžia galėtų pasimokyti — ir panaikinti kolchozus. Bet ji bijo ekonomiškai nepriklausomų žmonių. O kol bus kolchozai, tol valdžios pastangos pakelti agrikulūrą bus bergždžios.

Naujas Ignatovo komitetas yra toks pat bereikalingas dalykas, kaip ir visi kiti iki šiol daryti bandymai.

Prof. J. Žilinskas

## LIETUVIŲ PROTEVIAI

16. Tas matyt ypatingai iš prabangos radinių. Ši įtaka atrodo padaryta prekybinio ir karinio keliu. Priešingai, gi Estijos archeologija rodo priklausomą charakterį nuo baltų kraštų, kuris nuolat vis darosi žymesnis. Estiški radiniai beveik visi turi lietuvišką ir prūsišką prototipą. Ypatingai latvių teritorijoje pastebimas grynos baltų kalbos gentims civilizacijos išsivystymas. Iš šių Meuvret minčių matome, kad nuo arčiau į pietus, prie senesnių aisių gyvenamųjų centrų, vis labiau ryškėja savita baltų kultūra. Tuo tarpu kai šiaurėje baltų kultūra kiek labiau nustelbta iš Skandinavijos patekusios naujos kultūros, kuri pateko ne kartu su jos nešėjais, bet prekybos ar karo keliu. Savita baltų kraštų kultūra pamazū tobulėjo, ne liečiama didesnės svetimų etninių grupių įtakos. Bet tas ramybės laikotarpis truko neilgai. Jau to paties tūkstantmečio gale, t. y. apie VIII amž. po Kr. Baltijos jūros rytų pakraščiuose pasirodė vikingai, teisingiau sakant variaiagai (Engel). Jų morfologiniai požymiai atilinka šiaurinės rasiės morfologinius požymius. Variagai priklausomybėn visų pirma pateko senprūsiai ir kūršiai ta prasme, kad turėjo mo-

kėti jiems duoklę, kurią mokėjo iki antros IX amž. pusės (Višinskis). Netik variaiagai turėjo prekybinius ir politinius (karinius) santykius su baltais, danai, norvegai ir anglosaksai irgi susiinteresavo tais kraštais. Pagal Rimbert'o kroniką, danai apie baltų kraštus sužinojo iš skandinavų karaliaus, kuris, matyt, jau buvo daręs žygi į tuos kraštus ir buvo net užėmęs kūršių krašto dalį. „Bet kūršiai“, — rašo Meuvret, — „būdami švedų valdžios, tur būt, pakėlė revoliuciją ir išsilaisvino. Tuomet danai norėjo okupuoti šį išsilaisvinusį kraštą“. Remiantis Rimbert'o kronika apie 853 m., viena danų ekspedicija pasiekusi kūršių apgyventas vietas, bet sutikusi netikėtą pasipriešinimą ir nieko nelaimėjusi. Bet, kaip rašo Balodis, šiame laikotarpyje Kuronija nebuvo vieninga. Todėl švedų karalius Olaf suorganizavo naują ekspediciją ir suardė baltų miestą Jūrpilį (Seeburga) ir užėmė Apulę. Galų gale vietos gyventojai pasiūlė mokėti jam duoklę (Meuvret). Kad minėtų miestų ir jų apylinkių gyventojai buvo pratę burtis, matyti iš to, kad Jūrpilį gynė 7000, o Apulę — 15000 karių. Variagai nepasitenkino savo isivirtinimui vien tik Baltijos jūros rytų pakraščiuose; jie skverbėsi į krašto gilumą — rytų Europą. Remiantis radiniais ir antropologiniais tyrimais, galima pasakyti, kad variagu, t. y. šiaurinio tipo ekspansija į krašto gilumą pirmiausiai

vyko dviem keliais: 1) pradžioje — išilgai Vislos ir 2) vėliau — išilgai Dauguvos. Toks didelis kelias, kaip Nemunas, tai ekspansijai beveik nebuvo panaudotas. Jeigu variagai nesinaudojo tokiu ekspansijai patogiu keliu, kaip Nemunas, tai, matyt, toji sritis jie buvo sutikę labai didelę kliūtį. Kad tokią kliūtį tuo laiku būtų galėjusios sudaryti kokios nors gamtos sąlygos, vargu galima būtų manyti. Čia greičiausiai yra buvusi ta priežastis, kad tuo laiku, t. y. VII amž. po Kr. jau egzistavo Lietuvos valstybės organizacija arba bent jos prodromalinė formacija (Czekanowski), kuri sudarė didžiausią kliūtį variagu ekspansijai Nemunu. Į Lietuvos teritoriją įsikverbė tik nedidelis šiaurinio tipo pleištats, einas išilgai Kuršių Aa. Iš to galima spręsti, kad į Lietuvos valstybę sąstata tuo laiku dar nebuvo įtrauktos šiaurinės lietuvių gentys.

Yra žinoma, kad vėliau ir Visla nustoja būti šiaurinio tipo ekspansijos keliu. Tai galima aiškinti tuo, kad toji sritis pradėjo organizotis lenkų valstybė (Czekanowski). Dar vėlesniu laiku ir Dauguva nustoja būti kelias tai ekspansijai. Vietoj Dauguvos kelio variagai pasirenka naują kelią — per Ladogą. Šią faktą reikia aiškinti tuo, kad IX amž. po Kr. Lietuvos valstybinė organizacija pasistūmė labiau į šiaurę ir uždarė Dauguvos kelią. Jei ta Lietuvos valstybinė organizacija pajėgė

uždaryti variagu ekspansijai pradžioje Nemuno, o vėliau ir Dauguvos kelią, tai netenka abejoti, kad jos didesnis variagu susimaišymas su tuometinės Lietuvos valstybės gyventojais įvyktį negalėjo. Jei toks susimaišymas įvyko, tai jis įvyko tik valstybės pakraščiuose ir apskritai gyventojų sudėčiai lemiamos reikšmės neturėjo. Tad, turint visu tai galvoj, reikia manyti, kad Lietuvos valstybės prodromalinė formacija siekė VII amž. po Kr., o gal ir dar ankstyvesnį laiką. Be to, nuolatiniai atėjūnų plėšimai, žiaurus elgesys ir per daugelį metų gresiantį priepasauda vietos gyventojų tarpe išugdė didelę neapykantą ir keršto jausmą svetimiesiems, su kuriais jokie artimesni ryšiai buvo neįmanomi. Tokiu būdu atrodo, kad iki istorinių laikų pradžios Aistijos gyventojai iš svetimų etninių grupių negalėjo gauti tiek prielaidų, kad jų morfologiniai požymiai būtų galėję pakitėti, nes Aistija sudarė tik mažą dalį plačiosios baltų srities, kurios pakraščiuose gyventojai — kaip jau matėm — po įvyksiu įvairių etninių grupių ekspansijų asimilavosi su savo kaimynais, perindami iš jų ir kalbą. Todėl Aistijos gyventojų morfologiniai požymiai iki istorijos laikų kitėti galėjo tik dėl gyvenimo sąlygų kitimo.

PRIEMAIŠOS GALIMYBES ISTORINIAIS LAIKAIS.

Apytikriai nustačius Lietuvos valstybės formavimosi laiką, tekū panagrinti, kaip toli, ypačiai ir vakarus, galėjo siekti lietuvių gyvenamosios vietos, ir ar valstybei toliau besiformuojant ir jai jau susiformavus galėjo įvykti jos gyventojų susimaišymas su kuriomis nors kaimyninėmis arba tolimesnėmis, tiek kultūrinis, tiek morfologiniu atžvilgiu skirtingomis grupėmis.

Nėra abejonės, kad jau esant šiočiai ar tokiai Lietuvos valstybės organizacijai, lietuvių turėjo santykių su savo kaimynais germanais, slavais, suomiiais ir skandinavais. Tie santykiai kartais būdavo draugiško, t. y. prekybinio, o kartais ir karinio pobūdžio. Šie pastarieji buvo vienas iš stimulių, skatinančių baltus burtis į valstybes. Draugiški, prekybiniai santykiai gyventojų susimaišymui su kaimyninėmis grupėmis negalėjo turėti didelės reikšmės; o kad lietuvių daugiau mėgo taikingą gyvenimą ne kaip karą, galima spręsti iš Jordano raštų. Jiš, rašydamas apie aisičius (VI amž. po Kr.), atsiliepia apie juos, kaip apie be galo taikingą giminių. Daug didesnės reikšmės gyventojų susimaišymui galėjo turėti kariniai santykiai. Lietuvių morfologinių požymių pakitimui galėjo turėti reikšmes pradžioje prūsų, o vėliau ir kitų lietuvių kova su vokiečių ordino kariais, įsiveržusiais į Baltiją.

(Bus daugiau)



DR. ANNA BALIUNAS RAŠCIAUSKAS...

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

DR. C. K. BOBELIS INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA PR 6-1795 arba 312-695-0533.

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS NERVŲ - SMEGENO LIGOS, CHIRURGIJA 2737 W. 71st STREET

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS 4157 ARCHER AVENUE

DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET

Dr. Aldona A. Juška AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS

DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 So. 49th Court, Cicero

DR. VL. KAUPAS VIDAUS LIGOS (spec. plaučių ir širdies) 756 WEST 35th STREET

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4938 W. 15th St., Cicero, Ill.

Dr. Emily V. KRUKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 SO. ARCHER AVENUE

DR. A. MACIUNAS CHIRURGAS 2858 W. 63rd Street

DR. J. MESKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGŲ SPEC 2454 WEST 71st STREET

DR. P. STRIMAITIS Bendra praktika ir chirurgija specializacija GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4644 So. ASHLAND

RAŠCIAUSKAS...

(Atkelta iš 4-to psl.) las, ar pranzūzas, bet pasirodo, kad jis yra kenijietis. Jis ne tik čia gimė, bet čia užaugo ir labai lengvai susikalba su vietos gyventojais.

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 WEST 31st STREET

P. ŠILEIKIS, O. P. ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI Dr. Ant. Rudokas, Opt. 4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381

DR. G. SERNER LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas.

GRADINSKAS NEUŽMIRŠKITE Motinos: Ji Jūsų neužmiršta. Radijas su laikrodžiu - puiki dovana Motinos Dienai.

MOVING Apraustas perkraustymas iš vieno stulmo. ANTANAS VILKAS 3415 So. LITUANICA AVENUE

MOVING Leidimai - Pilne aprauda ZEMA KALNA R. SERENAS 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS VALANDOS Visos programos iš WOPA, 1490 kil. AM. 102-7 FM.

JEI NENORI ATSLIKITI NUO PASAULIO ĮVYKIŲ - SKAITYK "NAUJIENAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS



UNITED PRESS - NAUJIENŲ PHOTOS Prezidentas Kennedy sako kalbą Amerikos Prekybos Rūmų 50-je konvencijoje, kuri įvyko Vašingtone.

TRUMPAI

Dail. A. Dargio paroda didelis susidomėjimas. Čiurlionio Galerijoje Chicagoje praėjusio šeštadienį buvo atidaryta Dail. Alfonso Dargio paroda, į kurią atsilankė gausūs būrys inteligentijos ir kolegių.

Jaunutis Nasvytis, Fiz. Auklėjimo ir Sporto Komiteto pirmininkas, iš Clevelando praėjusį savaitgalį buvo atvykęs į Chicago ir čia dalyvavo XII-ju S. Amerikos liet. krepšinio žaidynių programoje.

Waterburio Gintaras laimėjo S. Amerikos liet. krepšinio žaidynėse balandžio mėn. 28 - 29 dienomis Chicagoje vyrų čempionų vardą.

E. Sniegaitienė, E. Namikienė, V. Kožkauskaitė, G. Šilėnienė, Z. Mickevičienė, J. Burinskaitė, O. Sulaitienė, O. Maldeikienė, E. Kregždienė, B. Laukaitienė ir būrys kitų dirba Illinois universiteto ligoninės laboratorijose Chicagoje.

Chicago Lietuvos futbolo I komanda praėjusį sekmadienį pralaimėjo prieš lenkų Eagles 0:5. Lietuvos antroji vienuolikė nugalėjo Eagles 1:0.

Dail. Vytauto Igno tapybos ir grafikos darbų paroda atidaryta gegužės 5 d., šeštadienį 7 val. vak. Chicago Savings and Loan Assn. meno galerijoje, 6245 So. Western Ave.

Žudikas nuteistas mirti Kriminalinio teismo teisėjas John S. Boyle nuteisė į elekt.

ALIŠAUSKAS CHICAGOJ

Jūrininkas Bernardas Ališauskas trim dienomis atplaukė į Chicago, aplankė savo dėdę Kazį Ališauską, susitiko su pusbroliu advokatu Adomu Valuku, buvo užėjęs į "Naujienas" ir vėl išplaukė į Angliją.

Jūrininkas Ališauskas gražiai saule nudėgęs, sveikai atrodo, Jūrininko amatas jam patinka. Jis tvirtina, kad didokas lietuvių skaičius plaukioja įvairiais britų laivais.

George F. Rudmin 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 19821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE VIRginis 7-6672

PETRAS BIELIUNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

CONNIE TRAKSEL (TRAKSELIS) Buvo Antro Pasaulio Karo veteranas Gyv. 5158 So. Hamlin Ave. Mirė 1962 m. balandžio 29 d., sulaukęs 54 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois.

JURININKAS

ALIŠAUSKAS CHICAGOJ Jūrininkas Bernardas Ališauskas trim dienomis atplaukė į Chicago, aplankė savo dėdę Kazį Ališauską, susitiko su pusbroliu advokatu Adomu Valuku, buvo užėjęs į "Naujienas" ir vėl išplaukė į Angliją.

Jūrininkas Ališauskas gražiai saule nudėgęs, sveikai atrodo, Jūrininko amatas jam patinka. Jis tvirtina, kad didokas lietuvių skaičius plaukioja įvairiais britų laivais.

George F. Rudmin 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 19821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE VIRginis 7-6672

PETRAS BIELIUNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

CONNIE TRAKSEL (TRAKSELIS) Buvo Antro Pasaulio Karo veteranas Gyv. 5158 So. Hamlin Ave. Mirė 1962 m. balandžio 29 d., sulaukęs 54 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI Lietuvių Brighton Parko Moterų klubo susirinkimas įvyksta gegužės 3 dieną 8 val. vak. Vengeliausko salėje, 4500 S. Talman Avenue.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA GĖLES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71 Street Telef.: GROvehill 6-2345-6

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKA & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga AMBULANCE DIENA IR NAKT!

NARIAI Chicago, Lietuvių Laidotuvių, Direktorių, Asociacijos

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 19821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003



# IS CHICAGOS IR APYLINKIU

## Pietinę autostradą baigs statyti šiemet

250 milijonus dolerių kaštusiantį 17 mylių ilgumo autostradą nuo Congress autostrados šiaurėje iki 130 gatvės pietuose jau didžiąja dalimi baigiama statyti ir Cook apskritys plentų departamento superintendantas tikisi, kad ši rudenį bus visiškai baigta. Tarpas nuo Congress išilgai busvųjų Union Ave. iki geležinkelio pylimo tarp 15 ir 16 gatvių jau yra kone baigtas; tarpu nuo 16 gatvės iki Chicago upės tebevyksta didžiuliu stulpų kėlimas ir greit prasidės plieninių "balkių" dėjimas. Į pietus nuo Chicago upės palei 26 gatvę autostrada suka į rytus ir persikelis skersai kitą geležinkelio pylimą, visą likusią dalį eina tiesiai į pietus maždaug išilgai Wentworth Ave. iki išsiskiojimo į Calumet autostradą ties 130 gatve ir į Doty Ave. Dar nepradėti statyti tiltai viršum Chicago upės ir per abudu geležinkelio pylimus.

## Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūti įvairių medžiagų ir kitų prekių, vaistų bei maisto produktų iš Anglijos ir iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk.)

NAUJIENOS BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JU AKYSE

## Buickas - lietuviškas automobilis

### NAUJAUSIAS BUICK — V-6!

Sis vėliausiai išėjęs Buick 2 Dr. Sedan su automatu, Radio ir šild.



Kaina tik . . . \$2,227.85  
Taksai 89.11  
Pilna kaina . . . \$2,316.96

DAN KURAITIS — LIET. PREKYBA

## MILDA BUICK, INC.

907 W. 35th Street, Chicago 9, Ill., Tel. LA 3-2022

## Crane Savings and Loan Association



B. B. PIETKIEWICZ, Pres.  
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083  
Nemokamai vieta automobiliams

**4 1/2%** ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokėsime nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai, įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplinkyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

## Pirmas Tornadas

Chicagoje vėjas siekė 105, bet Joliet daugiau kaip 125 mylias

Pirmadienio apie pusiau trečią val. popiet visoje Chicagoje staiga sutemo, mieste įsiziebė lempos, pasigirdo perkūno griausmai ir kaip iš kibiro pasipylė smarkaus vėjo blaškomas lietus. Lygiai po pusvalandžio viskas aprimo ir pradėjo giedrėti, ir vėliau iki vakaro vėl išbuvo saulėta. Gerokai nukentėjo pietinė miesto dalis, kur iki 105 mylių smarkumo vėjas apgriovė daug namų stogų, išmušė langus, nutraukė energijos ir telefono laidus, o lietus patvindė gatves, palitęs ir daug kam rūšis. Pietuose žmonės matė tornado siurblius, bet, atrodo, nė vienas jų nepasiekė žemės. Daug blogiau buvo toliau už miesto.

Prasidėjęs Missouri valstijoje, tornadas patraukė įstrižai Illinojų, skersai šiaurinę Indiją į Michigano ir Ohio valstijas, daugiausiai žalos pridarydamas prie South Bend, Ind, kur 44 žmonės sužeisti ir 1 užmuštas, prie Rantoul, Ill. sužeista 40 ir užmušti 2 žmonės, o Springfielde, Ill., ir Pontiac, Mich., užmušta po vieną. Viso pirmadienio tornadas užmušė 7 žmones. Joliet, Ill., vėjo greitis rodė iki 135 mylių, net keturi statomi namai nugriauti. Didelis vėjo siurblys, nusileidęs iš daugybės Hanna, Ind., 40 mylių į pietų vakarus nuo South Bend, išilgai La Porte apskritys išvarė trijų mylių vėži, išraudamas visus medžius farmų laukuose.

### Sustreikavo šviečiamųjų dujų darbininkai

Gas Workers lokalo 18007 nutarimu antradienį išėjo į streiką 2.300 Peoples Gas Light & Coke darbininkų po to, kai senasis kontraktas pasibaigė, o dėl naujo kontrakto su kompanija nepavyko susitarti. Unija pranešė, kad streikas vyksta taikingai ir unijos darbininkai pasiliks visose

## HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

## HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

## DABAR — TUOJAU PAT REIKALINGI DARBININKAI TURINTIEJI PATYRIMO SIEMS DARBAMS:

- Machinists
- Assemblers (Mechanical and Electrical)
- Electronics Assemblers
- Inspectors — Precision
- Turret Lathe Operators and Setup
- Milling Machine Operators and Setup
- Automatic Screw Machine Operators and Setup
- Punch Press Operators and Setup
- Miehle Vert and Offset Pressmen
- S. & S. Wrapping Machine Operators (Female)
- Double Scorers
- Machine Maintenance Mechanics
- Sewing Machine Operators on Style Garments (Female).

## Taip pat reikalingi darbininkai kitiems darbams TEIRAUTIS

### ILLINOIS STATE EMPLOYMENT SERVICE

1635 West Ogden Avenue

Patarnausime veltui, ateidami atsineškite šį skelbimą.  
8:30 ryto iki 4:45 po pietų.

svarbesnėse vietose, kol jas perims pačios kompanijos personalas. Šviečiamųjų dujų reikalais interesantams nurodoma kreiptis telefonu 922-6000.

## Unijos ir viešojo šalpa

Apie penki šimtai unijų lyderių, susirinkę į AFL-CIO septintąją metų konferenciją Pick Congress viešbutyje, Chicagoje, vienu svarbiausiuoju dienotvarkės punktu svarstys viešosios šalpos (public aid) problemas. Trečiadienio sesijoje padarys pranešimą specialiai atvažiavęs Newburgh, N. Y. mēras William Ryan ir Newburgh unijų pirmininkas Norman Zukowski. Mēro Ryano tema yra "Kas tikrai atsitiko Newburge". Zukowski pateiks civilinių darbuotojų pažūrą į šalpos klausimus.

Kaip pamenama, Newburgh miesto taryba gana sėkmingai vykdė savo įvestą 13 punktų programą, kaip sumažinti iš šalpos išlaikomųjų skaičių, pavainikių daugėjimą, paauglių nusikaltimus ir kt.

## Gamins skiepus nuo slogų

Jungt. Valstybių viešosios sveikatos įstaigos sudarė kontraktą su viena firma Terre Haute, Indianoje, kuri pradės gaminti skiepus (vakcina) nuo paprastųjų slogų. Skiepai taikomi prieš visą eilę "agentų", kurie sukelia kvėpavimo takų uždegimus. Manoma, kad apie 60 nuosimčių kvėpavimo takų uždegimų (slogų) sukelia virusai.

## Policijos savaitė

Policijos viršininkas Orlando Wilson skelbia policijos savaitę nuo gegužės 13 d. iki 19 dienos. Sekmadienį gegužės 13 d. McCormick Place teatre įvyks specialii šventė su programa. Meras Daley ta proga atsišaukė į Chicagojos piliečius, kviesdamas per tą savaitę ypač susidomėti pareigomis ir sąlygomis „mėlynųjų vyrų ir moterų“, kaip jiems tenka statyti pavojun savo gyvybę, ginant ir saugojant piliečių gyvybes ir turta, ir atsiminti tuos, kurie žuvo eidami pareigas.

## ISNUOMOJAMA

### AUDITORIJOS TAVERNA

Susirinkimams, minėjimams, posėdžiams, šokiams, vestuvėms, vardinėms, krikštynoms, banketams, pokyliams ir įvairiausioms puotoms

imkite sales

### LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

Salės didelės, švarios ir labai parankios bet kokiems rengimams. Galite kreiptis tiesiai pas Administracijos bartenčerį arba telefonu:

DAnube 6-1345

### LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133 So. Halsted Street

## HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

## TOOL AND DIE MAKER

Tiktai turintieji patyrimo. Daug priedų. — viršvalandžių. Moderniška turinti oro vėsintuvus dirbtuvė.

Teirautis galima vakarais ir šeštadienį.

## ODM TOOL & MFG. CO.

U. S. Highway 66 ir East Avenue  
McCook, Illinois  
NE 8-2774

## HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkių

## NURSES PONTIAC OSTEOPATHIC HOSPITAL PONTIAC, MICHIGAN

New 406 bed hospital expansion program just being completed. This beautiful hospital is located 20 miles North of Detroit in Michigan's vacation and resort land of Lakes. IMMEDIATE OPENINGS IN THE FOLLOWING:

REGISTERED NURSES \$394.70-\$560.14 depending upon qualifications and experience.  
Supervisors  
Head Nurses  
Medical Nurses

(All 3 shifts in all departments open) LICENSED PRACTICAL NURSES — \$280.79-\$360.53 depending upon Qualifications and experience. (All 3 shifts open). . . . experience. June Graduates (Graduate school of Nursing pending State Board Examination). \$10.00 shift differential for all employees working 3:00 to 11:00 p. m. and 11:00 p. m. to 7:00 a. m. OR PERSONNEL MEDICAL TECHNOLOGISTS: (Male or Female). Registered A. S. C. P., A. M. T., or qualified by experience. Excellent working conditions, 2 weeks vacation with pay after 1 year, 3 weeks after 5 years, sick leave, meals at cost, free coffee breaks, employees discount, Blue Cross and Blue Shield participation, many other fringe benefits. Experienced personnel contact: PONTIAC OSTEOPATHIC HOSPITAL 47 1/2 North Perry Street Pontiac, Michigan Attn.: Personnel Director Phone: FEderal 8-7271.

REIKALINGA suaugusi lietuvė moteris gyventi vietoje, švarame name ir prižiūrėti 2 vaikus. Šeiminkas dirba naktimis. Pilnas išlaikymas ir maža alga. Oak Lawn apylinkėje, 79th ir CENTRAL. Skambinti po 12 val. dieną tel. 636-0623.

LIETUVISKAM RESTORANUI reikalinga padavėja. 3236 S. Halsted St. Tel. DA 6-9837.

AUTOMOBILES—TRUCKS Automobilių — Sunkvežimių REIKALINGI AUTOMOBILIAI Reikalingi geram stovyje įvairūs automobiliai nuo 1954 iki 1962 m. Ypač reikalingi Chevroletai. Pinigai tuoj pat sumokami. VACYS MOTOR SALES 6516 So. Western Avenue. Tel. WA 5-5121.

REIKALINGA suaugusi lietuvė moteris gyventi vietoje, švarame name ir prižiūrėti 2 vaikus. Šeiminkas dirba naktimis. Pilnas išlaikymas ir maža alga. Oak Lawn apylinkėje, 79th ir CENTRAL. Skambinti po 12 val. dieną tel. 636-0623.

LIETUVISKAM RESTORANUI reikalinga padavėja. 3236 S. Halsted St. Tel. DA 6-9837.

AUTOMOBILES—TRUCKS Automobilių — Sunkvežimių REIKALINGI AUTOMOBILIAI Reikalingi geram stovyje įvairūs automobiliai nuo 1954 iki 1962 m. Ypač reikalingi Chevroletai. Pinigai tuoj pat sumokami. VACYS MOTOR SALES 6516 So. Western Avenue. Tel. WA 5-5121.

REIKALINGA suaugusi lietuvė moteris gyventi vietoje, švarame name ir prižiūrėti 2 vaikus. Šeiminkas dirba naktimis. Pilnas išlaikymas ir maža alga. Oak Lawn apylinkėje, 79th ir CENTRAL. Skambinti po 12 val. dieną tel. 636-0623.

LIETUVISKAM RESTORANUI reikalinga padavėja. 3236 S. Halsted St. Tel. DA 6-9837.

AUTOMOBILES—TRUCKS Automobilių — Sunkvežimių REIKALINGI AUTOMOBILIAI Reikalingi geram stovyje įvairūs automobiliai nuo 1954 iki 1962 m. Ypač reikalingi Chevroletai. Pinigai tuoj pat sumokami. VACYS MOTOR SALES 6516 So. Western Avenue. Tel. WA 5-5121.

REIKALINGA suaugusi lietuvė moteris gyventi vietoje, švarame name ir prižiūrėti 2 vaikus. Šeiminkas dirba naktimis. Pilnas išlaikymas ir maža alga. Oak Lawn apylinkėje, 79th ir CENTRAL. Skambinti po 12 val. dieną tel. 636-0623.

## REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

4 ORG. BUTŲ PO 4 KAMB., mūrinis, 67th ir Mozart (palikimas). 13 BUTŲ PO 4 1/2 KAMB., mūrinis, Cicero apyl., met. pajamų \$12,480, parduodamas už \$60,500.

## A. NORKUS REAL ESTATE

2405 West 51st St. WA 5-5030

GAGE PARKE mūrinis, 3 ir 2 kamb., 30 pėdų sklypas, idealu 1 ar 2 asmenim. Kaina \$13,000. BRIGHTON PARKE medinis, 5 ir 4 kamb., garažas, svarus ir visus namus. MARQUETTE PARKE modernus mūrinis, 2+6, su extra sklypu šalia.

## ŠIMAITIS

Realty, Notary Public, Insurance 2737 W. 43rd St. CL 4-2390 4936 W. 15th St., Cicero OL 6-4980.

Tel.: Ofiso DA 6-2793. Rez. YA 7-6818

P. M. STANKOVICIUS Real Estate & Insurance Broker Notary Public.

714 W. 31st Street, Chicago 16, Ill. Padeda pirkti ir parduoti nekilnojamas turtus, apriūna visų rūšių insurance, pildo income tax pareiskimus. Taip pat daro vertimus.

PARDUODAMAS 5 kambarių furnižuotas namas, su proga greitai išnuomoti. Geras pajamas nešanti nuosavybė. \$11,500 pagal susitarimą. Namai yra 4325 S. W. 13th St., Miami 45, Florida. Smulkesnius informacijas suteiks K. Braze, 1720 S. Grove St., Eustis, Florida.

BRIGHTON PARKE 4630 S. Sacramento, 5 kamb. medinis apkalitas namukas, gazu apšildomas, 30x125 sklypas, kaina \$10,000. HE 4-2012 arba VI 7-1228

8139 SO. BISHOP 6 kamb. mūrinis bungalow, plytelių vonia, uždari porčiai, 3 miegamieji, kilimai, užuolaidos, didelis gyvenamasis kambarys, atskiras valgomasis, pilnas rūšis ir atikas, alyvos šildymas, 220 elektros laidai. Savininkas VI 6-7557.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

SAVININKAS PARDUODA maisto krautuvę ir 3 butų pajamas nešančią namą Brighton Parke, Apačioje krautuvė ir butas savininkui. Antrame aukšte du butai, naujos vonios, virtuvės. Telefonuoti LA 3-2471.

SKUBIAI PARDUODAMAS namas su 5 kamb. butu ir tavernos bizniu, kuris randasi tarp dviejų laiduotųjų kopylių. 4346 So. California Ave. CL 4-9226.

FARMS FOR SALE Ūkiai Pardavimui

140 AKRŲ FARMA 80 dirbamų, derlingos žemės, 9 geri pastatai, 10 kambarių gvy. namas, visos mašinos. \$21,000 cash. 12 mylių į vakarus nuo Wisconsin Dells. Mrs. Rose Lyons, Lyndon Station, Wis.

CONTRACTORS—BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai

A. ABALL ROOFING CO. Stogai: taisomi, nudęgutojami ar padaromi nauji. Gulstai ir žarnbūs. Kaminais: valomi, pataisomi ir apcemuotjami. Įtaisomi nauji dūmtraukiai. Darbas garantuotas. Nebina susmokina. Pilnai aprausta. Nemokamas įvertinimas.

A. ABALL ROOFING CO. 3925 W. Roosevelt Rd. Jei norite pigiai ir gerai padaryti darbo, telefonuokite LA 1-6921.

HEATING CONTRACTORS Įstatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius, oro vėsintuvus, ir s'ardos darbai (sheet metal works)

JUOZAS ZEMAITIS ir VICTOR SKAIDE, ST 8-9272 CICERO HEATING AND SHEET METAL 2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Tel. 277-1442. Res. OL 6-0412

A. ABALL ROOFING CO. MES GERIAUSIAI DIRBAME MIESTE

Itaisau lietaus vandeniu nutekėti vamzdžius, varinius ir lydinio nerūdijamo metalo. Nerelikia daiktų. Dengiu naujus stogus, taisau, nudęgutoju senus. Išvalau, pataisau ir apcemuotuju kaminius. Itaisau naujus dūmtraukius. Visas darbas garantuotas. Esame pilnai aprausti. Dirbame žiemos metu.

Jei norite gerai atlikti darbo, telefonuokite ABALL ROOFING CO. LA 1-6047 arba RO 2-8778

HEATING CONTRACTOR Irengia naujus ir perstato senus visų rūšių namo apšildymui pečius, gazo ir alyvos namo burners. Vandens boilerius. Vandens nutekėjimo rinas (leakers) ir visus kitus darbus namų apšildymui. Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami. Domas Zukauskas. HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel. VI 7-3447.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

# REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimėiais mėnesiniais išsimokėjimais. Dėl visų informacijų, kreipkitės į

## MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas  
2202 W. Cernak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

## MARQUETTE PARKO CENTRE

GERAS NAMAS, 2 butai, 7 ir 3 kamb., nauja gazo šiluma, aliuminum langai, apsauga nuo potvynio, garažas, \$18,400.

6 METU MŪRIS ir naujas mūro garažas, modernūs 5 kamb., 3 mieg., karpetai, aliuminum langai, geležinė tvora, platus sklypas, \$20,500.

400 DOLERIŲ NUOMOS, 4 butų mūras, 2 auto garažas, alyvos šildymas, \$20,000.

6 BUTŲ MŪRAS, \$7,200 nuomos, šviešs didelis butas, \$39,000. MODERNUS 6 KAMB. MŪRAS, irengtas baras rūšy, apsauga nuo potvynio, gazo šild., garažas, karpetai, \$21,000.

TUOJ GALIMA UZIMTI, 4 kamb. mūras, gazo šild., platus sklypas, Gage Parke, \$12,500.

PAJAMŲ MŪRO NAMAS, 2 butai, 6 ir 3 kamb., alyvos šild., garažas, priedai, \$18,900.

3 BUTU NAMAS, 50 p. sklypas, garažas, atskiri galdymai, \$23,500.

## K. VALDIS REAL ESTATE

2815 W. 71st Street — RE 7-7200 ar RE 7-8534

MARQUETTE PK. 2 aukštų mūr. namas: 1-me aukšte — maisto produktų krautuvė ir 2 kamb. butas; 2-me — 7 kamb. butas. Geras namas. Pasiteiraukite!

VASARVIETĖ su baru ir restoranu Beverly Shores, Ind. (Sandūnuose). \$12,000 grynno pelno 1 metus. Savininkas duos paskola.

12 METU 5 kamb. rezidencija Marquette Pk. Gazo šildymas. Apsauga nuo potvynio. 2 auto garažas. \$20,800.

GRAZI DOVANŲ ir sveikinimo kortelių krautuvė prie didelės prekybos įstaigos. Visi irengimai bei preksai už \$3,000.

BRIGHTON PK. 5 ir 4 kamb. medinis. Gazo šiluma. Žemi taksai. \$15,500.

ARTI MOKYKLOS ir bažnyčios 6 kamb. mūr. bungalow Marquette Pk. Gazo šildymas. \$18,000.

PRIE NABISCO 5 metu 4 1/2 kamb. mūr. Gazo šildymas. Daug patogumų. \$20,000.

1 METU MŪR. 5 1/2 kamb. Gage Pk. Gazo šiluma. Apsauga nuo potvynio. \$21,000.

2x5 ir 3 KAMB. atskiras butas Marquette Pk. 31 pėdos sklypas. \$32,800.

\$240 MĖN. PAJAMU ir savininkui 4 kamb. butas! 2 aukštų med. namas geroje apylinkėje — truputi už Kedzie Ave., netoli 63-čios. \$23,700.

\$16,000 — 6 KAMB. mūr. bungalow prie Marquette Pk. Gazo šiluma.

6x4, LABAI SVARUS 2 aukštų mūr. Nauja elektra, naujas stogas. Kaina \$87,000.

5 KRAUTUVĖS ir 3 butai, mūr. Marquette Pk. \$855 mėn. pajamų. Kaina tik \$59,000.

SU 3 MIEGAMAJAISIS 5 metų mūrinis bungalow. Apsauga nuo potvynio. 2 auto mūr. garažas. Sklypas 33 pėdų. \$20,500.

13 APARTMENTŲ Marquette Pk. \$13,000 metinai pajamų. Galima perimti paskola 5/4%. Kaina jau išdėrta.

PRIE MOKYKLOS ir bažnyčios labai pigus: 2 butai po 6 kamb. Namas gražiai remoduotas. Gazo šildymas. 2 auto garažas. \$15,000.

9 SVARŪS butai trijuose gerai prižiūrtuose med. namuose ant 100x260 pėdų sklypo prie 82-os ir Vincennes. Savininkas duos morčių.

NAUJAI ATREMONTUOTAS 5 kamb. mūr. bungalow prie Marquette Pk. \$19,500.

33 KAMBARIŲ VIESBUTIS. \$24,000 metinai pajamų. Kaina \$65,000. Savininkas parduos ant kontrakto.

TK \$13,000 už 2 butu po 5 kamb. medinį namą Brighton Pk. Yra dvigubas garažas.

NAUJAS 5 1/2 kamb. mūr. bungalow arti Brighton Pk. mokyklos. Gazo šiluma. Apsauga nuo potvynio. 2 auto garažas. \$20,000.

ANT 50 PĖDŲ sklypo 6 m. 5 1/2 kamb. mūr. bungalow. Kilimai. Irengtas rūšys. \$21,500.

## P. LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street Walbrook 5-6015

## MARQUETTE PARKO CENTRE

2 AUKSTU MŪRINIS, 6 ir 6 kamb., bungalow stogas, 37 pėdų sklypas, plytelių vonios, alyvos ir karšto vand. šild., mūrinis garažas, arti 65 ir Troy, tikrai prieinama kaina.

2 AUKSTU MŪRINIS, 5 ir 6 kamb., alyvos šild., plytelių vonios, garažas, arti 62 ir Mozart, \$2